

Ons kenmerk

CE 3324

Maastricht

30 oktober 2001

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

De aanvraag

Op 21 maart 2001 is een aanvraag binnengekomen van Exploitatiemaatschappij L' Ortye Stein B.V., gedateerd 16-03-2001, om een revisievergunning als bedoeld in artikel 8.4, eerste lid van de Wet milieubeheer. De aanvraag is geregistreerd onder nummer CE 3324.

De vergunning wordt gevraagd voor het zgn. proefproject Meers dat een onderdeel vormt van het toekomstige Grensmaasproject.

Het Grensmaasproject heeft tot doel het verkrijgen van een hoger beschermingsniveau tegen wateroverlast van de Maas en het realiseren van natuurontwikkeling in combinatie met winning van grind uit de Maas.

De onderhavige vergunningsaanvraag voor het proefproject Meers heeft o.a. de functie om ervaring op te doen met o.a. de gekozen wijze van uitvoering en de effecten als gevolg van de rivierverruiming alsook om meer inzicht te verkrijgen in alle natuurlijke processen die na de realisatie tot ontwikkeling zullen komen. De ervaring en kennis die bij dit proefproject worden verkregen, zullen bij de verdere voorbereiding en uitvoering van het totale Grensmaasproject worden toegepast.

Inhoudelijk komt het proefproject Meers neer op een verbreding van de stroomgeul over een afstand van ca. 2 km en een verlaging van het winterbed (zgn. weerdverlaging). Als gevolg van voornoemde wijzigingen zal er ter plaatse van het proefproject een waterstandsval in de Maas optreden en benedenstrooms een waterstandsverhoging. Ter compensatie van met name de waterstandsverhoging zal er een zgn. hoogwatergeul worden aangelegd.

Tijdens de voorbereiding en uitvoering van het project komen er uiteraard dekgronden vrij die moeten worden geborgen. De specifieke (bodemverontreinigings) problemen welke bij de berging van deze al dan niet verontreinigde dekgronden spelen zijn uitgewerkt in een speciaal hiervoor opgestelde milieueffectrapportage (MER "Inrichting kleiberging Meers van het Grensmaasproject")

Het proefproject Meers is vergunningsplichtig ingevolge art. 11.3.i en art. 28.4 van het Inrichtingen en vergunningenbesluit (Ivb) van de Wet milieubeheer. Gelet op artikel 3.1 Ivb is ons college terzake het bevoegd gezag.

Het proefproject Meers is gesitueerd aan de Maas te Meers (Stein), kadastraal bekend onder gem. Elsloo sectie D nrs. 1388, 1933, 1934, 1935, 2022, 2045, 2047, 2089 (deels), 2101 (deels), 2234 (deels), 2235 (deels), 2236 (deels), 2261 (deels), 2262 (deels), 2316 (deels), 2317 (deels), 2359 (deels), 2447, 2504, 2506 (deels), 2748 (deels), 2819 (deels), 2820 (deels), 2843, 2844, 2847 (deels), 3060 (deels), 3061 (deels), 3062 (deels), 3063 (deels), 3073 (deels), 3108 (deels), 3109 (deels), 3110 (deels), 3111, 3133, 3135 (deels).

De vergunning wordt aangevraagd voor een periode van 10 jaar.

Coördinatie

Op verzoek van de gemeente Stein zal gelijktijdig met de aanvraag voor een vergunning Wet milieubeheer, een vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, een ontgrondingsvergunning, een beschikking ingevolge de Wet bodembescherming en ingevolge de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken worden verleend.

Deze procedures zullen worden gecoördineerd, conform paragraaf 14.1 van de Wet milieubeheer, waarbij ons college optreedt als coördinerend orgaan.

Coördinatie met milieueffectrapport

Op 11 oktober 2000 is de procedure ingevolge de milieueffectrapportage gestart middels het indienen van een startnotitie. De richtlijnen n.a.v. van deze startnotitie zijn vastgesteld op 30 januari 2001. Op 21 maart 2001 zijn de aanvragen met betrekking tot het milieueffectrapport ingediend. Deze zijn op 2 april 2001 bekendgemaakt. De inspraak op het MER was van 3 april tot 30 april 2001. Op 19 april 2001 heeft een informatieavond plaatsgevonden.

Behandeling van wettelijke adviezen van adviseurs n.a.v. MER en aanvraag, ingebracht voor wettelijke inzage termijn

Op 12 juni 2001 is het positieve toetsingsadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage ontvangen. Wij willen op de navolgende punten, die in het advies van de Commissie aan de orde komen, ingaan:

- De aanbeveling om tijdens de uitvoering te bezien wat te doen met een partij schone grond neemt ons college in zoverre over, dat er op de kleiberging een laag schone grond van 100 cm dient aangebracht te worden. Voor het overige blijft ons college de filosofie hanteren dat ongescheiden vergraven en bergen verantwoord is. Dat monitoren van de daadwerkelijk optredende verspreiding essentieel is, zo merkt de Commissie op, onderschrijft ons college.
- De Commissie adviseert in te gaan op het dempen van een oude grindwinplas. Ons college stelt dat het dempen van deze visplas niet in de aanvraag om vergunning is opgenomen. Indien de gemeente Stein de planologische functie van deze visplas wenst te wijzigen met als gevolg dat demping noodzakelijk is, dan dient op dat moment bezien te worden welk soort opvulmateriaal waar vandaan gehaald kan worden.
- De Commissie adviseert nu en over enkele jaren na te gaan of er intussen wel een afzetmarkt voor grond is ontstaan. Ons college stelt, dat in principe geen dekgronden buiten het riviersysteem worden gebracht. Zo kan op voorhand berekend worden hoeveel dekgrond geborgen moet worden en hoeveel grind daartoe gewonnen kan worden.

De grind- en zandopbrengsten financiert namelijk dit veiligheidsproject. Om nu al op voorhand gronden naar elders af te voeren knaagt te zeer aan de financiële basis van het Grensmaasproject. Daarbij komt dat afvoer van schone dekgronden buiten het riviersysteem noodzaakt tot gescheiden ontgraving en veelvuldige bemonstering. Kijkend naar ABM is zulks geen goede insteek.

Bij brief van 17 april 2001 heeft de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek aangegeven dat de archeologische belangen m.b.t. het proefproject Meers in het MER naar behoren zijn vertegenwoordigd.

Op 19 april 2001 heeft een inspraakbijeenkomst plaatsgevonden n.a.v. van het MER en de diverse ingediende aanvragen. De punten die tijdens deze bijeenkomst naar voren werden gebracht door de insprekers betreffen de maatregelen die getroffen moeten worden tijdens of na de werkzaamheden wanneer het (grond)water stijgt danwel daalt; scheurvorming in de woningen; flora; bestemming van de reeds aanwezige waterplas; grootte van de totale kleiberging, incl. reservegebieden; infrastructuur gebied; en belasting (fiets)brug over het Julianakanaal.

De bovenstaande punten zijn tijdens de bijeenkomst zoveel als mogelijk beantwoord. Hier zal dus slechts kort worden ingegaan op de antwoorden.

- De (grond)waterstand wordt voor, tijdens en na de werkzaamheden in de gaten gehouden. De te nemen maatregelen kunnen onder andere het graven van extra geulen zijn.
- Voor wat betreft de scheurvorming wordt geadviseerd om de huidige situatie fotografisch vast te leggen.
- Met betrekking tot de flora kan worden opgemerkt dat deze op een natuurlijke wijze zal ontstaan. Daarnaast zal er een eindplan worden opgesteld. Hierin staat onder andere de flora beschreven zoals men verwacht dat deze na het project zal ontstaan.
- De reeds aanwezige waterplas valt buiten het (proef)project Meers. Een eventuele aan-/opvulling van deze plas zal separaat met de gemeente Stein en met de eigenaar, Exploitatiemaatschappij L'Ortye Stein BV, moeten worden besproken.
- De totale kleiberging zal groter worden dan aanvankelijk in het MER Grensmaas is aangegeven. De daarin genoemde reservegebieden zullen volledig in het project worden opgenomen. In het streekplan zal dit aspect nader worden beschreven. De reservegebieden zijn bij de kleiberging betrokken om de totale hoeveelheid dekgrond te kunnen bergen.
- De bestaande infrastructuur zal slechts worden aangepast voor wat betreft de weg van de houtzagerij tot aan de nieuwe dijk. Deze weg zal vervallen. De woningen zullen bereikbaar blijven.
- De belasting van de (fiets)brug over het Julianakanaal is voldoende bestand om een vrachtwagen (35 ton) te laten passeren. De bevoegdheid m.b.t. onderhoud van de brug ligt bij Rijkswaterstaat. Zij bepalen ook wat het maximale tonnage is dat de brug mag passeren.

De gemeente Stein heeft bij brief van 26 april 2001 een uitgebreide reactie op het MER gegeven. De hoofdpunten van deze reactie betreffen de inzet van het reservegebied, de relatie tot regelgeving en geluidsaspecten.

In de voorliggende ontwerpbeschikking zal nader op de diverse aspecten worden ingegaan.

Voorzover aspecten niet onder de Wet milieubeheer hun behandeling vinden, verwijst ons college naar de Wbb-beschikking en de Ow-beschikking.

Bij brief van 24 april 2001, ontvangen op 1 mei 2001, heeft DTM Pipelines gewezen op het feit dat de vergunningsaanvragen, die samen met het MER zijn ingediend, strijdig zijn met de "Technische MER Studie" uitgevoerd door de samenwerkende leidingbedrijven en het projectbureau Grensmaas/Maaswerken.

De MER-studie waarnaar verwezen wordt betreft het MER Grensmaas. In Deelrapport 9, betreffende ruimtegebruik en leidingen, staat te lezen dat door het gebied Meers leidingen lopen voor zuurstof en stikstof. Deze leidingen zullen moeten worden verlegd. Omdat het een ruimtelijk aspect betreft zal de verlegging van deze leidingen worden meegenomen in het aanvullend MER Grensmaas.

Het proefproject Meers, waarvoor onderliggende vergunning is, blijft buiten het gebied waar de leidingen lopen.

De WML heeft bij brief van 1 mei 2001 gewezen op de toenemende belasting van het Maaswater door de ontgravingswerkzaamheden. Zij vragen om voldoende aandacht te besteden aan de problematiek inzake zwevende stof en de daaraan verbonden verontreinigingen, benevens de ontwikkeling van blauw algen in het Maaswater.

Op deze reactie zal worden ingegaan door de waterkwaliteitbeheerder in het ontwerpbesluit ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Beleidskaders en regelgeving

Het beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie

Het "Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie" (Ministerie van VROM en V&W, 1993; verder: Bvb) geeft ondermeer richtlijnen voor lokatiekeuze, omvang, isolatie, beheer en controle van stortplaatsen voor baggerspecie. Het betreft inrichtingen van permanente aard. Tevens bevat het de doelstelling dat in het jaar 2000 20% van de klasse 2, 3 en 4 baggerspecie, vrijkomend in Nederland, verwerkt zal worden, met als oogmerk nuttige toepassing van specie te stimuleren.

Binnen het waterbodembeleid heeft verwerking en hergebruik van baggerspecie de voorkeur boven opslag in depots. De techniek voor de verwerking van vervuilde baggerspecie is de afgelopen jaren verder ontwikkeld. Dit heeft er toe geleid dat de verwerking van baggerspecie tot bruikbare producten steeds meer toepasbaar wordt en het storten van vervuilde baggerspecie steeds verder kan worden beperkt.

In het kader van het Tienjarensenario-waterbodems is middels het project Impuls B2 (van Baggerspecie naar Bouwstof) onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor het verwerken van baggerspecie. Deze mogelijkheden zijn verwerkt in scenario's en zullen worden geïntegreerd in het TJS-W dat in het najaar aan de kamer wordt aangeboden.

Het TJS-W heeft echter geen betrekking op de specie die vrijkomt in het kader van de ingrepen met betrekking tot de hoogwaterveiligheid. In het tracébesluit en het POL Zandmaas/Maasroute is aangegeven dat de gebiedseigen niet-vermarktbaar specie binnen het gebied zelf verwerkt wordt. Dit is geoperationaliseerd middels beleidsregels Actief Bodembeheer Maas (ABM). In ABM is wel aangesloten bij het hergebruiksbeleid doordat een voorkeursvolgorde is opgenomen in de beleidsregel.

Beleidsregel Actief Bodembeheer Maas en de beleidsnotitie Actief Bodembeheer Rivierbed

Wij hebben 30 januari 2001 de beleidsregel "Actief Bodembeheer Maas" als voorontwerp vastgesteld. Deze beleidsregel omvat de hoofdlijnen van het beleid voor de omgang met door de Maas afgezet verontreinigd sediment, en is een uitwerking van de landelijke "Beleidsnotitie Actief Bodembeheer Rivierbed (Babr), definitief vastgesteld door IPO-MW in december 1997 en door de Ministers van V&W, VROM en LNV begin 1998. De Babr is opgenomen in het regeringsvoornemen Vierde Nota Waterhuishouding (september 1997). Nadere uitwerking van de beleidsregel vindt momenteel plaats in een werkgroep van alle betrokken bevoegde instanties.

In de beleidsregel en de Babr worden verwerkingsopties voor verontreinigd sediment opgesomd en wordt aangegeven, dat een keuze daartussen op basis van een brede milieuhygiënische afweging dient plaats te vinden. De Babr geeft aan dat sommige verwerkingsopties in feite baggerspeciedepots zijn waarop het daarvoor gebruikelijk kader, inclusief het Beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie, van toepassing is.

Provinciale milieuverordening Limburg (PMV)

Indien in het onderhavige geval afgifte van afval, als bedoeld in artikel 1.1, zesde lid, danwel paragraaf 10.4.4 Wm plaatsvindt is de meldings- en registratieregeling van de PMV Limburg van toepassing.

Leemtewet

Per 1 april 1998 is in werking getreden de "Aanvulling van de Wet milieubeheer met een regeling ter waarborging dat gesloten stortplaatsen geen of zo min mogelijk nadelige gevolgen voor het milieu hebben, alsmede wijziging van de Wet bodembescherming". In het onderhavige geval is deze regeling, de zogenaamde "Leemtewet", van toepassing omdat het een definitieve opslag van afvalstoffen betreft.

Beoordeling milieu-aspecten

Doelmatigheid

In de streekplanherziening Grensmaas heeft de afweging op doelmatigheid van het kleischerm Meers plaatsgevonden. Met name in het MER (Deelrapport bodem, deel III) wordt ingegaan op de doelmatigheid van het kleischerm.

Actief bodembeheer

In de aanvraag worden de aard, de locatie, de afmetingen en de wijze van inrichten van de inrichting onder meer getoetst aan Actief Bodembeheer Maas en Rivierbed.

Oogmerk hierbij is zoveel mogelijk zeker te stellen dat een aanvraag te zijner tijd – om de huidige inrichting definitief te vergunnen – de toets van actief bodembeheer zal kunnen doorstaan.

Bodem

Het aspect bodem speelt in bijzondere mate bij de uitvoering van dit project. Immers het bovenste gedeelte van de vrijkomende dekgrond kan (zeer) verontreinigd zijn. Zoals reeds eerder in de overwegingen is vermeld moet voor de dekgrondberging een zgn. inrichtings-m.e.r. worden opgesteld.

In dit MER is o.a. uitgebreid ingegaan op de twee alternatieven inzake berging t.w. gescheiden berging waarbij de vrijkomende dekgronden worden gescheiden in schone en verontreinigde grond waarna deze dan separaat worden opgeslagen en het voor deze inrichting gekozen alternatief t.w. ongescheiden berging waarbij alle vrijkomende dekgrond (schoon en verontreinigd) gezamenlijk worden opgeslagen. Bij de beschrijving van de onderscheidenlijke milieueffecten is nagegaan welke milieueffecten een rol spelen. Blijkens het MER zijn de verschillen inzake de verspreiding van verontreinigingen naar de omringende grond en grondwater tussen gescheiden berging en ongescheiden berging gering en voldoen beide alternatieven aan de hiervoor geldende normering zoals gesteld in het beleidsstandpunt verwijdering baggerspecie. Als gevolg van de extra inspanningen, met de daarbij behorende milieubelasting, die nodig zijn in geval van gescheiden berging scoort deze variant slechter dan in het geval van de gekozen ongescheiden berging. Ons college constateert derhalve dat de keuze voor ongescheiden berging, welke overigens ook op basis van kosten zou prevaleren, voldoende is onderbouwd en gaat derhalve akkoord met deze uitvoeringsvorm. Binnen de inrichting vinden verder geen activiteiten plaats waarbij een reële kans op bodemverontreiniging aanwezig is (geen opslagen van brandstof en/of smeermiddelen e.d.)

Grondwater

Het kwantitatieve aspect (grondwaterstand) wordt door ons college behandeld in de Ontgrondingsvergunning. Het kwalitatieve aspect wordt behandeld in de Wet milieubeheervergunning.

Lucht

T.a.v. dit milieucompartiment constateert ons college dat het hier uitsluitend het aspect stofhinder betreft. Stofhinder kan vrijwel uitsluitend optreden als gevolg van terreinomstandigheden in combinatie met bepaalde meteorische omstandigheden. Teneinde de kans, evenals de eventuele gevolgen, zoveel mogelijk te beperken zijn er in de vergunning voldoende doelmatige voorschriften opgenomen die naar ons oordeel borg staan dat niet voor onduidelijke stofoverlast buiten de inrichting behoeft te worden gevreesd.

Geluid (inclusief trillingen)

De aangevraagde activiteiten (stroomgeulverbreding, weerdverlaging, aanleg kleiberging/hoogwatergeul) vallen binnen het kader van het natuurontwikkelingsproject Grensmaas. De Minister van VROM heeft per brief d.d. 14 december 1998 met kenmerk MBG 98117929 de circulaire Natte Grindwoningen eveneens van toepassing verklaard voor dit project. Dientengevolge vormt de circulaire ook het toetsingskader voor de beoordeling van de geluidbelasting vanwege het proefproject Meers. De geluidbelasting vanwege de inrichting dient derhalve getoetst te worden aan de grenswaarden van deze circulaire. Aangezien de activiteiten uitsluitend in de dagperiode (07.00-19.00) plaatsvinden zal conform vaste jurisprudentie het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,T,LT}$) alsmede het maximale geluidniveau (L_{max}) gedurende de dagperiode (07.00-19.00) worden beoordeeld op 1,5 m hoogte (daar waar hinder ondervonden kan worden). Voor wat betreft het toepassen van de gevelreflectie is aansluiting gezocht bij de Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening, oktober 1998.

Volgens deze handreiking mag in specifieke gevallen de gevelreflectie bij de bepaling van de geluidgrenswaarden worden meegenomen.

Het overgrote deel van de in onderhavige situatie beschouwde woningen wordt aan de achterzijde aangestraald. Er vanuit gaande dat er aan de achterzijde sprake is van een te beschermen buitenruimte (b.v. een tuin waar personen gedurende langere tijd kunnen verblijven) maakt dat de gevelreflectie bij de beoordeling en totstandkoming van de geluidnormen wordt betrokken. In het akoestisch onderzoek behorende bij de aanvraag is het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) en het maximaal geluidniveau (L_{Amax}) vanwege de ingrepen voor een tiental bedrijfssituaties ter plaatse van de dichtstbijgelegen woningen bepaald. De hiermee gepaardgaande activiteiten zullen zich in de tijd verplaatsen in het gebied, waardoor ook de geluidbelasting zal variëren. In het onderzoek is bij de bepaling van de geluidimmissie per bedrijfssituatie per immissiepunt uitgegaan van de "worst-case"-situatie d.w.z. de situatie waarin de afstand tussen de activiteiten en de nabijgelegen woningen minimaal is. Deze situatie zal zich in de regel slechts gedurende een fractie van de totale projectduur voordoen.

Uit de resultaten van het akoestisch onderzoek blijkt dat binnen een beperkt aantal bedrijfssituaties de voorkeursgrenswaarde (50 dB(A)) van de circulaire tijdelijk zal worden overschreden. De overschrijdingen variëren van 1 dB(A) tot maximaal 6 dB(A). De hoogste overschrijding zal zich volgens het onderzoek slechts maximaal 12 dagen voordoen en derhalve een fractie van de duur van de bedrijfssituatie. Na deze periode is de afstand van de maatgevende bronnen tot de woning(en) dusdanig afgenomen dat aan de voorkeursgrenswaarde (50 dB(A)) kan worden voldaan. In de overige bedrijfssituaties is er sprake van een vergelijkbaar beeld.

De hoogst optredende geluidbelasting, i.c. 56 dB(A), wordt veroorzaakt door de laadschop en de dieplepel tijdens het ontgraven van de klei en het toutvenant nabij de woningen in Meers. De geluidbelasting kan worden verlaagd door het toepassen van bronmaatregelen aan de laadschop en de dieplepel. De te behalen bronreductie voor beide bronnen bedraagt maximaal ca. 3 dB, waardoor de geluidbelasting met ca. 2 à 3 dB kan worden teruggebracht. Als gevolg van het voortschrijdend karakter van beide bronnen alsmede de invloed van de overige activiteiten zal het genoemde effect beperkt zijn en bovendien slechts zeer lokaal en tijdelijk plaatsvinden. De kosten van een dergelijk isolatiepakket worden evenwel geschat op ca. fl.60.000,-- excl. BTW.

Gelet op voorgaande beschouwing alsmede het gegeven dat het genoemde materieel deel uitmaakt van een bestaande, reeds vergunde activiteit, is het in deze specifieke situatie redelijkerwijs niet van het bedrijf te verlangen genoemde maatregelen te treffen.

T.a.v. het optreden van piekgeluiden wordt opmerkt dat deze met name veroorzaakt worden door het storten van toutvenant in lege vrachtwagens. Het hierdoor veroorzaakte maximaal geluidniveau (L_{Amax}) is inherent aan de bedrijfsvoering en bedraagt maximaal 68 dB (A). Dergelijk piekgeluid is redelijkerwijs niet door middel van maatregelen terug te brengen. De berekende waarde voldoet aan de gebruikelijke streefwaarde van 70 dB(A) voor de dagperiode (07.00-19.00). De optredende piekniveau's zullen derhalve niet leiden tot een milieuhygiënisch onaanvaardbare situatie.

In aanvulling op bovengenoemd onderzoek is door akoestisch bureau Cauberg-Huijgen aan de hand van in situ metingen aan een aantal potentiële trillingsbronnen (graafactiviteiten en transport) een trillingsprognose opgesteld. Blijkens het rapport 2001.0706-1 d.d. 12 april 2001 wordt er ruim voldaan aan de van toepassing zijnde streefwaarde(A₁) uit de SBR Richtlijn 2 "Hinder voor personen in gebouwen door trillingen" i.c. 0,1. Het optreden van trillingshinder is dan ook niet te verwachten. Vanwege het ontbreken van woningen gelegen aan de aan- en afvoerroutes zal er geen sprake zijn van het optreden van indirecte hinder.

In de geluidvoorschriften zijn geluidnormen opgenomen ter plaatse van de dichtstbijgelegen woningen. De geluidnormen zijn vanwege het voortschrijdend karakter van de activiteiten gebaseerd op de bovenbeschreven "worst-case"-situatie.

Flora en fauna

Nationaal:

In het kader van de Vogel- en Natuurbeschermingswet zijn de nog te vergraven delen van proefproject Meers in september 1999 en mei/juni 2000 geïnventariseerd. In het gebied zijn geen soorten aangetroffen die door de Natuurbeschermingswet beschermd worden. Tijdens de inventarisatie zijn wel enkele soorten aangetroffen die door de Vogelwet beschermd worden. Dit zijn de patrijs, grauwe gors en de geelgors. De graafwerkzaamheden voor het proefproject vallen niet onder de uitzonderingen waarvoor in de Vogelwet vergunning verkregen kan worden. De betreffende vogels mogen niet verstoord worden. Dit betekent dat de dieren in het broedseizoen met rust gelaten moeten worden.

De Julianaplas (waar niet wordt gegraven) wordt door vleermuizen als fourageergebied gebruikt en de oevers aan de Maas worden als geleiding gebruikt om uit de wind te vliegen. Er is verder geen aanleiding om aan te nemen dat zich vleermuizen ophouden in bomen op het terrein.

Er zijn geen andere door de Natuurbeschermingswet beschermde diersoorten aangetroffen in dit gebied.

Internationaal:

Het Grensmaasgebied is niet aangewezen als speciale beschermingszone in het kader van de Vogelrichtlijn. Wel is het gebied voorgedragen als speciale beschermingszone voor de Habitatrichtlijn. Echter, alleen het zomerbed van de rivier is voorgedragen en daar zal niet gegraven worden.

Procedure

Op 26 juni 2001 is een ontwerpbesluit genomen, waarbij de gevraagde milieuvergunning werd verleend. Dit besluit heeft van 5 juli t/m 1 augustus 2001 ter inzage gelegen. Tijdens deze periode is een gedachtenwisseling gehouden. Gedurende de inzagetermijn zijn diverse bedenkingen bij ons college ingediend.

Behandeling van de bedenkingen ingebracht n.a.v. de aanvraag en het ontwerpbesluit

De gemeente Stein

De gemeente Stein heeft bij brief van 31 juli 2001 advies/bedenkingen ingebracht. Daarbij heeft zij verzocht de opmerkingen n.a.v. het MER en de aanvraag nogmaals aan bod te laten komen. Deze brief van 26 april 2001 is als bijlage II opgenomen bij dit besluit. De behandeling van de onderwerpen is integraal in de brief, vetgedrukt, meegenomen.

De ingebrachte bedenkingen zijn de volgende.

Geluid:

Per activiteit ontbreekt de duur van de werkzaamheden.

De duur van de activiteiten is af te leiden uit figuur T1 op pagina 7 van het akoestisch rapport. De totale projectduur bedraagt ca. 6 jaar. Uit de lengte van de in de figuur aangegeven 'tijdbalkjes' is de tijd per activiteit te bepalen.

Het vullen van de kleiberging is niet meegenomen in het akoestisch rapport.

De klei wordt eerst afgegraven, in een vrachtwagen gestort, naar de kleiberging gereden en daar gestort. In de kleiberging wordt de klei met een bulldozer verspreid en op de goede plaats gelegd. Er kan pas klei in de kleiberging gestort worden als de toutvenant in een blok is gewonnen. Er zal dus niet gelijktijdig binnen 1 blok toutvenant worden gewonnen en klei worden geborgen. Door de bergingsactiviteiten zullen geen hogere geluidniveaus ontstaan ten opzichte van de beschouwde ontgravingsactiviteiten omdat hetzelfde materieel of minder materieel wordt ingezet. De bergingsactiviteiten zijn daarom niet apart beschouwd maar zitten feitelijk in de ontgravingsactiviteiten.

Verzocht wordt te bezien of ter plaatse van de woningen Koeweide en Weerterhof de best beschikbare middelen worden ingezet ter voorkoming van geluidsoverlast.

Beoordeling van de geluidimmissie vanwege de aangevraagde activiteiten heeft plaatsgevonden overeenkomstig de circulaire Natte Grindwinningen. Deze circulaire kent een voorkeursgrenswaarde (50 dB(A) en ontheffingsmogelijkheid tot maximaal 60 dB(A). Ontheffing is slechts mogelijk na bestuurlijke afweging. Op pagina 7 van de ontwerpbeschikking is vanwege overschrijding van de voorkeursgrenswaarde (50 dB(A)) een dergelijke afweging opgenomen. In de afweging is nader ingegaan op het effect en de kosten van mogelijk te nemen geluidbeperkende bronmaatregelen. Deze elementen zijn vervolgens in relatie gebracht met de overschrijdingsduur van de voorkeursgrenswaarde. Blijkens het akoestisch rapport zal de voorkeursgrenswaarde ter plaatse van woning(en) slechts gedurende korte duur (maximaal 2 á 3 weken) worden overschreden. Gedurende de resterende tijd van het proefproject (ca. 6 jaar) zal het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) overigens 50 dB(A) of lager zijn. Het zou theoretisch mogelijk zijn het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) door middel van overdrachtsmaatregelen verder te verlagen. Een effectieve afscherming zou met behulp van een grondwal kunnen worden gerealiseerd. Gelet op het voortschrijdend karakter van de activiteiten en de ligging van de woningen t.o.v. de inrichtingsgrens zou een dergelijke wal een aanzienlijke omvang in hoogte en lengte moeten hebben.

Als gevolg van de aanleg en het verwijderen van een dergelijke omvangrijke geluidwal zullen omwonenden gelet op de korte afstand tot de woningen wat duur en geluidniveau betreft worden blootgesteld aan vergelijkbare zo niet hogere waarden dan bij de aangevraagde activiteiten. Bovendien zullen de extra kosten van aanleg en verwijdering aanzienlijk zijn (minimaal fl. 100.000,-). Alles afwegende is het aanbrengen van een dergelijke geluidwal (langs de gehele grens van de inrichting) niet (kosten)effectief en binnen alle redelijkheid niet van het bedrijf te verlangen.

M.b.t. het beperken van de optredende piekgeluidniveaus (L_{Amax}) wordt het volgende opgemerkt. In tabel 3 van het akoestisch rapport zijn de maximaal geluidniveaus (L_{Amax}) vermeld die per bedrijfssituatie kunnen optreden gedurende het proefproject. Per bedrijfssituatie is het hoogst optredende piekgeluidniveau (L_{Amax}) berekend op basis van de kortste bron-ontvangerafstand.

Deze situatie en dus een eventuele overschrijding van de streefwaarde ($L_{Ar,LT} + 10$ dB) zal zich als gevolg van het voortschrijdend karakter van de werkzaamheden slechts gedurende een beperkte fractie van de duur van de betreffende bedrijfssituatie voordoen. Ervan uitgaande dat het aanvullen van de Julianaplas, een activiteit die overigens valt onder de werking van de vigerende vergunning, bij het van kracht worden van de onderhavige vergunning nagenoeg afgerond zal zijn, treden er, behoudens in immisiepunt 9 (bedrijfssituatie 9) en in immisiepunt 12 (bedrijfssituatie 8) geen significante overschrijdingen van de streefwaarde op. Voor beide situaties is nadere informatie gevraagd bij de akoestisch adviseur van de aanvraagster: voor bedrijfssituatie 9 bedraagt het maximaal geluidniveau (L_{Amax}) 64 dB(A) en wordt veroorzaakt door het vrachtverkeer. Na 11 dagen is het graaffront zover gevorderd dat het maximaal geluidniveau (L_{Amax}) 60 dB(A) bedraagt. Om met een aarden wal te voldoen is op de terreingrens in de richting van de Weerterhof een wal van circa 220 meter lengte nodig met een hoogte van 3 meter. De kosten hiervan bedragen circa fl. 22.000,-. Gezien de korte tijd dat de streefwaarde wordt overschreden wordt deze investering niet redelijk geacht.

Voor situatie 8 bedraagt het maximaal geluidniveau (L_{Amax}) 68 dB(A) en wordt veroorzaakt door het storten van het toutvenant in de vrachtwagen. Het winnen van toutvenant duurt in het totaal 30 dagen. Na circa 20 dagen is de afstand tussen deze bron en de woningen zo groot dat het maximaal geluidniveau (L_{Amax}) eveneens 60 dB(A) bedraagt. Deze waarde kan versneld bereikt worden door middel van een op de terreingrens van blok 4 tot aan blok 2.1 aan te leggen aarden wal met een hoogte van minimaal 3 meter. Voor de aanleg van deze wal kan gebruik worden gemaakt van de in een eerder stadium in blok 4 vrijgekomen dekgrond. De aanleg- en verwijderingskosten bedragen circa fl. 25.000,-. Een dergelijke investering mag gelet op het effect (maximaal 8 dB(A)) in relatie tot de effectduur (4 weken) redelijkerwijs niet van het bedrijf verlangd worden.

Gelet op het voorgaande alsmede de eerdergenoemde hinder- en kostenspecifieke nadelen van de aanleg c.q. verwijdering van grondwallen is het treffen van overdrachtsvoorzieningen niet van de vergunninghouder te verlangen.

Bodem en hydrologie: is de Uitvoeringsregeling Stortbesluit bodembescherming van 16 juli 2001 van toepassing op het proefproject?

Nee, dit uitvoeringsbesluit is bedoeld voor gebieden buiten het Wvo-gebied, dus voor landbodems.

Beheer: openstelling van het toekomstig natuurgebied in het Maasdal moet worden gewaarborgd middels een privaatrechtelijke overeenkomst met de Vereniging Natuurmonumenten.

Ons college kan hiervoor niet zorgdragen middels het vergunningentraject, maar vindt wel dat dit een punt van aandacht moet blijven. Wij zullen zorgdragen dat dit punt wordt meegenomen bij het nog op te stellen Grensmaasplan.

Exploitatiemaatschappij L'Ortye Stein B.V. (brief d.d. 27 juli 2001)

Monitoring: onduidelijkheid bestaat omtrent de kosten van het vereiste monitoringsprogramma. Dit wordt uitgewerkt door projectbureau De Maaswerken. Het bezwaar geldt voor zover de onderzoeksverplichting de economische haalbaarheid van het proefproject Meers in gevaar brengt.

Ons college heeft de voorschriften D2 en D3, n.a.v. de ingebrachte bedenking, in nadere beschouwing genomen.

Bemonstering leeflaag op kleidepot: voorschrift D sub 7 eist bemonstering en analyse van de schone leeflaag ter dikte van 1 meter. Het betreft in totaal 60 analyses. De deklaag is reeds in 1998 onderzocht. Er is al een mantelmateriaaldepot aangelegd dat het volume heeft dat overeenkomt met de benodigde hoeveelheid gebiedseigen specie waarmee het kleischerm moet worden afgewerkt. Voorgesteld wordt om het mantelmateriaaldepot daarvoor te gebruiken. Bemonstering is daarom weinig nuttig, daar het mantelmateriaaldepot al is onderzocht conform het voornoemd voorschrift.

Ons college heeft oog voor dit alternatief. Wel dient dit depot van te voren bemonsterd te worden volgens de systematiek van het Bouwstoffenbesluit. Voorschrift D sub 7 is daarom gedetailleerder en aangevuld met voorschrift D sub 7b.

W.M. Janssen, Valderstraat 28 te Stein (brief d.d. 29 juli 2001)

- *Looptijd vergunning is maximaal 10 jaar, terwijl de planning gericht is op maximaal 6 jaar. Het belang van de duur en de hoeveelheid van een ontgroning wordt gediend in het kader van de ontgrondingsvergunning. In dit geval is de duur bepaald op 6 jaar. De termijn van 10 jaar voor de Wet milieubeheervergunning vindt zijn oorsprong in de Wet milieubeheer.*
- *Na gereedkomen van de kleibergingen moeten de gronden ter beschikking komen van de landbouw. De functie van terreinen na ontgroning wordt planologisch geregeld en is hier niet aan de orde.*
- *Afvoer van grind en zand zal i.p.v. via een band plaats vinden over de weg naar de haven Stein. Waarom is van het oorspronkelijke plan afgeweken en wat gaat men doen om de overlast van het verkeer tot een minimum te beperken? Is de brug geschikt voor het vervoer en welke garantie is er dat het transport van grind niet door de kern van Stein wordt afgewikkeld?*

Gedoeld wordt op een optie om grind die niet gewonnen wordt in Meers, maar elders, te transporteren naar de haven van Stein om verwerkt te worden in de installaties van L'Ortye. Dit is hier niet aan de orde, omdat de werkwijze van L'Ortye dezelfde blijft.

- *Het overstromingsgevaar voor Meers komt uit noordwestelijke zijde. Daar worden geen maatregelen genomen. De voorgestelde beschermingsfunctie van het kleischild wordt bestreden.*
Behandeling van deze bedenking zal plaats vinden in het Wbr-besluit.
- *Door de nevengeul zal bij hoogwater meer water stromen richting Maasband dan in de huidige situatie en zal de waterstand nabij Maasband hoger worden en de kans op overstroming dus groter zijn.*
Behandeling van deze bedenking zal plaats vinden in het Wbr-besluit.
- *In het contract met de Stichting Natuurmonumenten zal een paragraaf opgenomen dienen te worden die onbeperkte toegankelijkheid in de toekomst garandeert zodat iedereen kan genieten van de beloofde natuurontwikkeling.*
Ons college kan hiervoor niet zorgdragen middels het vergunningentraject, maar vindt wel dat dit een punt van aandacht moet blijven. Wij zullen zorgdragen dat dit punt wordt meegenomen bij het nog op te stellen Grensmaasplan.
- *Een kleischild kan alleen werken als het een gesloten geheel vormt met het te beschermen gebied. De werking van deze kleiberging van beperkte omvang in het op peil houden van de grondwaterstand wordt betwist.*
Behandeling van deze bedenking zal plaats vinden in het Ow-besluit.
- *Er moet een meldingspunt komen voor omwonenden waar zij terecht kunnen met zowel hun klachten als voor de benodigde informatie tijdens de uitvoeringsperiode.*
Een dergelijk meldpunt kan ons college, binnen de aan de orde zijnde vergunningskaders, niet regelen. Voor klachten kan men zich wenden tot de provinciale klachttelefoon (tel. 043 3617070). Voor overige zaken kan men zich wenden tot de afdeling Vergunningen van de provincie (tel. 043 3897653).

A. van de Broek en E. Egelmeers, Weg naar Geneuth 121 te Kotem (brief d.d. 30 juli 2001)

- *Er is geen zekerheid dat het proefproject lukt. Er kan, bij het niet doorgaan van het project, onherstelbare schade optreden.*
Voor het proefproject bestaat geen twijfel over de doorgang.
- *Door verlaging van de grondwaterstand zal schade ontstaan.*
Door een juiste positionering van de kleiberging kunnen grondwaterstands dalingen worden tegengegaan. Dit omdat de dekgrondbergingen veelal een kleinere doorlatendheid hebben dan het oorspronkelijke aanwezige materiaal (zand en grind), waardoor ze een barrière voor de grondwaterstroming vormen. Hierdoor zal het grondwater opstuwen, waardoor eventuele verlagingen geheel of gedeeltelijk kunnen worden gecompenseerd.

- *Door de hoge snelheden van het water tussen km-paal 30 en 31 zal extra erosie ontstaan aan de weilanden en de zijwanden van de Maas.*
Behandeling van deze bedenking zal plaats vinden in het Wbr-besluit.
- *Tijdens de hoorzitting van 24 juli jl. is gebleken dan L'Ortye BV verantwoordelijk is voor alle schade. Wij eisen, voor aanvang van de werken, een bankgarantie van fl. 1.000.000,= of € 450.000.*
In het besluit ingevolge de Ontgrondingenwet is een waarborgsom opgenomen ten bedrage van fl. 50.000,= per ingebruik genomen hectare.
- *N.a.v. van de Grensmaasplannen worden ook voor het Vlaamse deel van de rivier plannen gemaakt. Wanneer de Grensmaasplannen niet doorgaan of in een afgeslankte vorm dan heeft dit ook gevolgen voor het Vlaamse deel. GS van Limburg is verantwoordelijk voor het wijzigen van de plannen en daarmee ook aansprakelijk voor eventuele gevolgen.*
Alle plannen die worden gemaakt met betrekking tot de Grensmaas worden voor advies gezonden naar de Vlaamse instanties. De adviezen van Vlaamse kant worden bij de plannen betrokken. Op deze manier blijven beide landen ontstaat een optimale afstemming.
- *De rust die na uitvoering van het proefproject zal ontstaan, zal worden verstoord door recreanten die ook nog zorgen voor vervuiling.*
Ons college kan hiervoor niet zorgdragen middels het vergunningentraject, maar vindt wel dat dit een punt van aandacht moet zijn. De toekomstige beheerder van het gebied zal dit punt moeten oppakken.
- *Door de gebieden langs de Maas aaneen te schakelen zal een probleem ontstaan m.b.t. de verspreiding van dierziekten.*
Ons college vindt in dit, niet nader gemotiveerde bezwaar, geen aanknopingspunten om te komen tot een inhoudelijke beantwoording.

Gelet op de betreffende bepalingen van de Wet milieubeheer en de Algemene wet bestuursrecht:

BESLUITEN

I aan Exploitatiemaatschappij L' Ortye Stein B.V. de gevraagde vergunning, als bedoeld in artikel 8.4, eerste lid Wet milieubeheer, te verlenen. De aanvraag d.d. 21 maart 2001 maakt deel uit van de vergunning, behalve indien daarvan blijktens de hierna volgende voorschriften mag of moet worden afgeweken. De vergunning wordt verleend voor een periode van 10 jaar.

II Voorschriften

A. Algemeen

1. De inrichting moet in werking zijn volgens de bij de aanvraag voor deze vergunning verstrekte gegevens en tekeningen, behalve als daarvan, blijktens de hierna volgende voorschriften, mag of moet worden afgeweken.
2. Aan de in de inrichting werkzame personen moeten schriftelijk instructies worden gegeven om handelen in strijd met de vergunningsvoorschriften tegen te gaan en er moet toezicht worden gehouden op het naleven van die instructies.
3. Tijdens het in bedrijf zijn van de installaties, die in geval van storingen of onregelmatigheden kunnen leiden tot nadelige gevolgen voor het milieu, moet steeds voldoende personeel aanwezig zijn om in voorkomende gevallen te kunnen ingrijpen.
4. De melding van ongewone voorvallen als omschreven in hoofdstuk 17 van de Wet milieubeheer dient z.s.m. plaats te vinden aan het bevoegd gezag via de Milieumeld- en klachtentelefoon (tel. 043-3617070).

B. Lucht

1. Wanneer door meteorologische omstandigheden stofverspreiding tot buiten de inrichting ontstaat van opgeslagen stuifgevoelige goederen dient deze door besproeiing en/of afdekking of anderszins voorkomen of opgeheven te worden.
2. Het laden en lossen en het transport binnen de inrichting van stuifgevoelige goederen moet zodanig geschieden dat geen hinderlijke stofverspreiding buiten de inrichting kan optreden.
3. Teneinde verspreiding van terreinstof tot buiten de inrichting te voorkomen moet tijdig kunnen worden beschikt over een doelmatig werkende sproei-installatie die ingeval dit noodzakelijk is het betreffende terreingedeelte voldoende bevochtigt.

C. Geluid

1. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) veroorzaakt door de inrichting mag, ter plaatse van de immissiepunten zoals aangegeven in de bijgevoegde figuur, op een hoogte van 1.5 meter inclusief gevelreflectie, niet meer bedragen dan in onderstaande tabel is aangegeven:

Immissiepunt	Dagperiode(07.00-19.00)
4	51
7	51
8	53
12	56

2.

Het maximaal geluidniveau (L_{Amax}) mag, gemeten in de meterstand "fast", ter plaatse van de immissiepunten zoals aangegeven in de bijgevoegde figuur, op een hoogte van 1.5 meter inclusief gevelreflectie, niet meer bedragen dan in onderstaande tabel is aangegeven:

Immissiepunt	Dagperiode(07.00-19.00)
4	58
7	58
8	62
12	68

3.

Geluidmetingen en/of -berekeningen alsmede de beoordeling van de resultaten moeten geschieden overeenkomstig de handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999 (HMRI) van het Ministerie van VROM.

D. Nazorg

Binnen zes maanden na het van kracht worden van deze beschikking dient een nazorgplan ter goedkeuring aan het college van Gedeputeerde Staten te worden overlegd. In dit nazorgplan dient beschreven te worden:

- welk doelvermogen benodigd is om de nazorgverplichtingen te kunnen financieren (bepaling - conform IPO-nazorgmodel)
- beschrijving van de nazorgorganisatie (taken en functie, verantwoordelijkheden)
- monitoringsprogramma
- onderhoud- en vervangingsplan

E. Bodem en hydrologie

1.

Onderhoud van werktuigen, voertuigen en machines mag niet binnen de inrichting plaats hebben.

2.

Monitoring van de kleiberging m.b.t. de kwaliteit van bodem en grondwater. Voor de realisering van het werk dient de vergunninghoudster een monitoringsprogramma te overleggen. Dit programma behoeft de goedkeuring van het bevoegde gezag. In dit programma dient concreet te worden aangegeven welke onderzoeken, metingen worden uitgevoerd. Hierbij dienen de volgende zaken te worden meegenomen:

- op welke wijze de uitgangssituatie m.b.t. de grondwaterkwaliteit wordt vastgelegd; dit dient plaats te hebben voor de aanvang van de werkzaamheden;
- de wijze waarop de uitloging van verontreinigingen tijdens het storten in water wordt gemeten (PAK, zware metalen);
- de wijze waarop wordt getoetst of de feitelijke emissies beantwoorden aan de resultaten van de verspreidingsberekeningen zoals deze bij deze aanvraag zijn overgelegd;

- het monitoren van de kwaliteit van het grondwater; hiertoe dienen maximaal 16 meetpunten te worden geplaatst, waarvan 4 bovenstrooms; ieder meetpunt dient te worden afgewerkt met tenminste 3 filters, waarvan 1 in de formatie van Rupel en 2 in de daarboven liggende afzettingen. Uitgegaan is van 8 meetpunten in een eerste ring, rondom het depot; 5 meetpunten in een tweede ring op grotere afstand en 3 in een derde ring op nog grotere afstand. Bij de tweede en derde ring is uitgegaan van de gedachte dat er grondwaterstroming in meerdere richtingen kan optreden. Indien uit de gegevens van de eerste ring blijkt dat er geen grondwaterstromingen in meerdere richtingen optreden, dan kan vergunninghouder ons college verzoeken om een aantal meetpunten niet te plaatsen. Wat betreft het monitoren van de formatie van Rupel kan worden volstaan met 3 filters in de eerste ring, 2 in de tweede ring en 1 in de derde ring;
- de frequentie van monsternamen: minimaal dienen de meetputten tot gedurende 2 jaar na aanvang van de werkzaamheden aan de kleiberging 2 maal per jaar te worden bemonsterd; daarna kan gebaseerd op een te overleggen evaluatie van de verkregen gegevens het bevoegde gezag toestemming verlenen voor een lage frequentie van bemonsteren, het analyseren van minder parameters c.q. voor het beëindigen van de monitoring; bij dit laatste moet rekening worden gehouden met de omstandigheid dat het hier (zeer) langzaam verlopende processen betreft;
- de parameters welke worden onderzocht: hierbij dient uitgegaan te worden van het RIZA-pakket zoals dit is vermeld in de aanvraag (grondstromenplan pag. 22);
- de richtlijnen en voorschriften welke zullen worden gehanteerd;
- tijdstip(pen) en de wijze waarop de gegevens worden overgelegd.

3.

Monitoringsplan t.a.v. de hydrologie.

Uiterlijk 2 maanden voor de aanvang van de werkzaamheden moet een monitoringsplan voor het meten van het grondwaterregime en de veranderingen daarin als gevolg van de uit te voeren werkzaamheden ter goedkeuring worden overgelegd aan het bevoegde gezag. Voor dit monitoringsplan gelden de volgende uitgangspunten:

- de zogenaamde referentiesituatie m.b.t. de grondwaterstroming moet voldoende kunnen worden vastgesteld;
- de mogelijke veranderingen in het grondwaterregime als gevolg van de uit te voeren werkzaamheden (weerdverlaging, stroomgeulverbreding, kleidepot) moeten kunnen worden bepaald;
- aangegeven moet worden hoe lang het grondwaterpeil moet worden gemeten om voldoende inzicht in de veranderingen van de grondwaterstroming te krijgen. Minimaal dienen deze metingen gedurende 2 jaar na aanvang van de werkzaamheden aan de kleiberging te worden uitgevoerd. Daarna kan, gebaseerd op een te overleggen evaluatie van de verkregen gegevens het bevoegde gezag toestemming verlenen voor een lage frequentie van de metingen c.q. voor het beëindigen ervan;
- bij het ontwerp van dit net mag rekening worden gehouden met het monitoringsnet voor de grondwaterkwaliteit; hiervoor moeten minimaal de volgende gegevens worden overgelegd: aantal peilputten, de juiste plaats van de filters, tijdstip van inrichten, tijdstip en de frequentie van meten.

4.

Meten van de grondwaterstand.

De grondwaterstand dient te worden gemeten conform het monitoringsplan en te worden geregistreerd. De metingen moeten worden verricht in centimeters nauwkeurig. De grondwaterstand moet worden gemeten met een daarvoor geschikt meetinstrument.

De bovenkant van de stijgbuis van de peilputfilters moet voor de aanvang van de meting zijn ingemeten ten opzichte van N.A.P. Als de hoogteligging van een stijgbuis wijzigt dan moet deze buis opnieuw worden ingemeten ten opzichte van N.A.P. en wel binnen 1 week na de wijziging van de hoogteligging.

5.

Registratie.

Er moet voor worden gezorgd dat de waarnemingen, zoals bedoeld in de hiervoor genoemde voorschriften 3 en 4, in tabellen worden gezet en dat hiervan halfjaarlijks een afschrift wordt gestuurd aan Gedeputeerde Staten.

De grondwaterstanden moeten zowel ten opzichte van N.A.P. als ten opzichte van de bovenkant van de stijgbuis worden vermeld. Deze waarnemingen moeten ook tijdens het uitvoeren van dit project op het werk aanwezig zijn en ter inzage gegeven worden aan de controlerende ambtenaren van de provincie Limburg.

6.

Afvalwater.

Binnen de inrichting vrijkomend huishoudelijk afvalwater, spoelwater, waswater e.d. mag niet in de bodem worden geloosd.

7a.

Het kleidepot moet worden afgewerkt met een schone leeflaag ter dikte van minimaal 1 meter (na inklinken). De chemische kwaliteit van deze grond moet voldoen aan de streefwaarde voor grond zoals deze is opgenomen in de Staatscourant van 24 februari 2000 (nr. 39). Ter controle hierop dienen na het gereedkomen tenminste 5 boringen per ha te worden verricht tot een diepte van één meter. Per laag van 0,50 m dient een monster te worden genomen en onderzocht op het RIZA-pakket zoals dit is vermeld in de aanvraag (grondstromenplan pag. 22). Hierbij mogen in maximaal 5% van de monsters overschrijdingen worden aangetroffen tot maximaal de tussenwaarde voor grond zoals opgenomen in de genoemde Staatscourant.

7b.

Indien aanvrager het aanwezige depot van schone grond (ca. 57.000 m³) gebruikt voor de aanleg van de leeflaag, dient vooraf aangetoond te worden dat de grond van dit depot schoon is als bedoeld onder 7a. Hiertoe dient te worden bemonsterd volgens de systematiek van het Bouwstoffenbesluit.

III Beroep

Op grond van artikel 20.1 juncto 20.6 van de Wet milieubeheer, juncto artikel 26 van de wet op de Raad van State kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State door:

- a) degenen die bedenkingen hebben ingebracht tegen het ontwerp van het besluit;
- b) de adviseurs die gebruik hebben gemaakt van de gelegenheid advies uit te brengen over het ontwerp van het besluit;
- c) degenen die bedenkingen hebben tegen wijzigingen die bij het nemen van het besluit ten opzichte van het ontwerp daarvan zijn aangebracht;
- d) belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen bedenkingen te hebben ingebracht tegen het ontwerp van het besluit.

Een dergelijk beroep dient te zijn gemotiveerd.

Het moet worden ingesteld binnen zes weken na de datum van de terinzagelegging van het besluit.

Het moet worden gericht, en in tweevoud worden gezonden, aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Kneuterdijk 22, 2514 EN Den Haag.

Het besluit wordt van kracht met ingang van de dag, volgend op de beroepstermijn van zes weken. Indien tegen het besluit bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State beroep is ingesteld, kan een verzoek worden gedaan tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht aan de Voorzitter van voornoemde Afdeling. Het besluit wordt niet van kracht voordat op dat verzoek is beslist.

Voor de indiening van een beroepschrift is een natuurlijk persoon fl 225,- griffierecht verschuldigd en een rechtspersoon fl 450,-.

Het indienen van een verzoek om een voorlopige voorziening kost een natuurlijk persoon fl 225,- extra en een rechtspersoon fl 450,- extra.

De secretaris van de Raad van State bericht de indiener voor welke datum het verschuldigde griffierecht dient te zijn bijgeschreven. Het griffierecht wordt terugbetaald als de zaak gunstig voor de indiener afloopt.

IV Begrippenlijst

BEVOEGD GEZAG

het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg;

BODEM

het vaste deel van de aarde met zich daarin bevindende vloeibare (onder andere grondwater) en gasvormige bestanddelen en organismen;

EQUIVALENTE GELUIDSNIVEAU (LAeq)

het gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse, in de loop van een bepaalde periode, optredende geluid, vastgesteld overeenkomstig de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai" (IL-HR-13-01) van maart 1981, uitgegeven door het Ministerie van VROM;

GELUIDSNIVEAU IN dB(A):

het niveau van het ter plaatse optredende geluid, uitgedrukt in dB(A), overeenkomstig de door de Internationale Elektro-technische Commissie (IEC) terzake opgestelde regels, zoals neergelegd in de IEC-publicatie no. 651, uitgave 1989;

GROND

niet-vormgegeven bouwstof met een vaste structuur, die van natuurlijke oorsprong is, niet door de mens is geproduceerd en onderdeel van de Nederlandse bodem kan uitmaken;

IMMISSIERELEVANTE BRONVERMOGEN (LWR):

het vermogen van een rondom afstralende puntbron die op de plaats van de echte geluidsbron c.q. het broncentrum van een stelsel geluidbronnen staat en op het immissiepunt hetzelfde geluidniveau geeft als deze geluidbron(nen).

LANGTIJDGEMIDDELD BEOORDELINGSNIVEAU ($L_{A,T}$):

de beoordelingsgrootte die gebaseerd is op het equivalent ($L_{A_{eq,T}}$) waarbij tevens rekening gehouden wordt met de afzonderlijke geluidbijdragen tijdens de verschillende bedrijfstoestanden van de inrichting, alsmede met het karakter van het geluid (impulsachtig, tonaal, muziek) en variaties van het immissieniveau als gevolg van verschillende weersomstandigheden (meteocorrectie).

MAXIMAAL GELUIDNIVEAU (L_{Amax}):

het hoogste A-gewogen geluidniveau, afgelezen in de meterstand 'fast', verminderd met de meteocorrectieterm C_m . De meterstand 'fast' komt overeen met een tijdsconstante van 125 ms;

REFERENTIELEVEL:

de hoogste waarde van de onder a. en b. genoemde niveaus, bepaald overeenkomstig het Besluit bepaling referentieniveau-periode (Stcrt. 19-82, 162):

- a) het geluidsniveau, uitgedrukt in dB(A), dat gemeten over een bepaalde periode gedurende 95% van de tijd wordt overschreden, exclusief de bijdrage van de inrichting zelf;
- b) het optredende equivalente geluidsniveau (L_{Aeq}) veroorzaakt door wegverkeersbronnen minus 10 dB(A), met dien verstande dat voor de nachtperiode van 23.00 tot 07.00 uur alleen wegverkeersbronnen in rekening mogen worden gebracht met een intensiteit van meer dan 500 motorvoertuigen gedurende die periode;

SCHONE GROND

grond die geen van de samenstellingswaarden voor anorganische en organische stoffen, zoals aangegeven in bijlage 1 van het Bouwstoffenbesluit bodem- en oppervlaktewaterbescherming, overschrijdt;

VERONTREINIGDE GROND

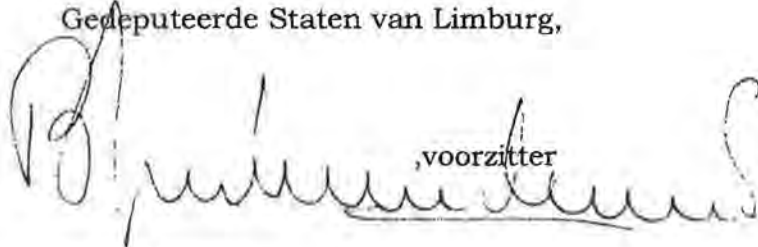
grond die een of meerdere samenstellingswaarden voor anorganische en organische stoffen, zoals aangegeven in bijlage 1 van het Bouwstoffenbesluit bodem- en oppervlaktewaterbescherming, overschrijdt.

Slotbepaling

Een afschrift van dit besluit wordt gezonden aan:

- a) aanvrager, als beschikking op haar verzoek;
- b) Inspectie Milieuhygiëne Zuid, Postbus 6195, 5600 HD Eindhoven;
- c) burgemeester en wethouders van de gemeente Stein;
- d) degenen die bedenkingen hebben ingebracht;
- e) Bibliotheek Provincie Limburg;
- f) Commissie voor de milieueffectrapportage, Postbus 2345, 3500 GH Utrecht;
- g) De directeur Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Zuid, Postbus 611, 5600 HC Eindhoven;
- h) Stichting Milieufederatie Limbrug, Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond;
- i) Gemeente Maasmechelen, Administratief Centrum, Heirstraat 239, 3630 Maasmechelen;
- j) Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afd. Algemeen Milieu- en Natuurbeleid, Cel Milieueffectrapport, Koning Albertlaan 20 bus 8, 1000 Brussel;
- k) Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap AMINAL, afd. Milieuvergunningen, Gouverneur Roppesingel 25, 3500 Hasselt;
- l) Provinciebestuur van Limburg, Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt;
- m) Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap Limburg, Postbus 314, 6040 AH Roermond;
- n) Rijkswaterstaat Directie Limburg Postbus 25, 6200 MA Maastricht;
- o) Intergemeentelijke milieudienst Beek-Stein, Postbus 14, 6170 AA Stein;
- p) De Maaswerken, Postbus 1593, 6201 BN Maastricht.

Gedeputeerde Staten van Limburg,

,voorzitter

,griffier

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be supported by a valid receipt or invoice. This ensures transparency and allows for easy verification of the data.

In the second section, the author outlines the various methods used to collect and analyze the data. This includes both primary and secondary data collection techniques. The primary data was gathered through direct observation and interviews, while secondary data was obtained from existing reports and databases.

The third section details the statistical analysis performed on the collected data. This involves the use of descriptive statistics to summarize the data and inferential statistics to test hypotheses. The results of these analyses are presented in a clear and concise manner, highlighting the key findings of the study.

Finally, the document concludes with a discussion of the implications of the findings. It suggests that the results have significant implications for the field of study and offers recommendations for further research. The author also acknowledges the limitations of the study and provides a list of references for additional reading.

The data presented in this report is based on a sample of 100 units. The sample was selected using a random sampling method to ensure that the results are representative of the population. The data shows a clear trend of increasing values over time, which is consistent with the theoretical model proposed in the introduction.

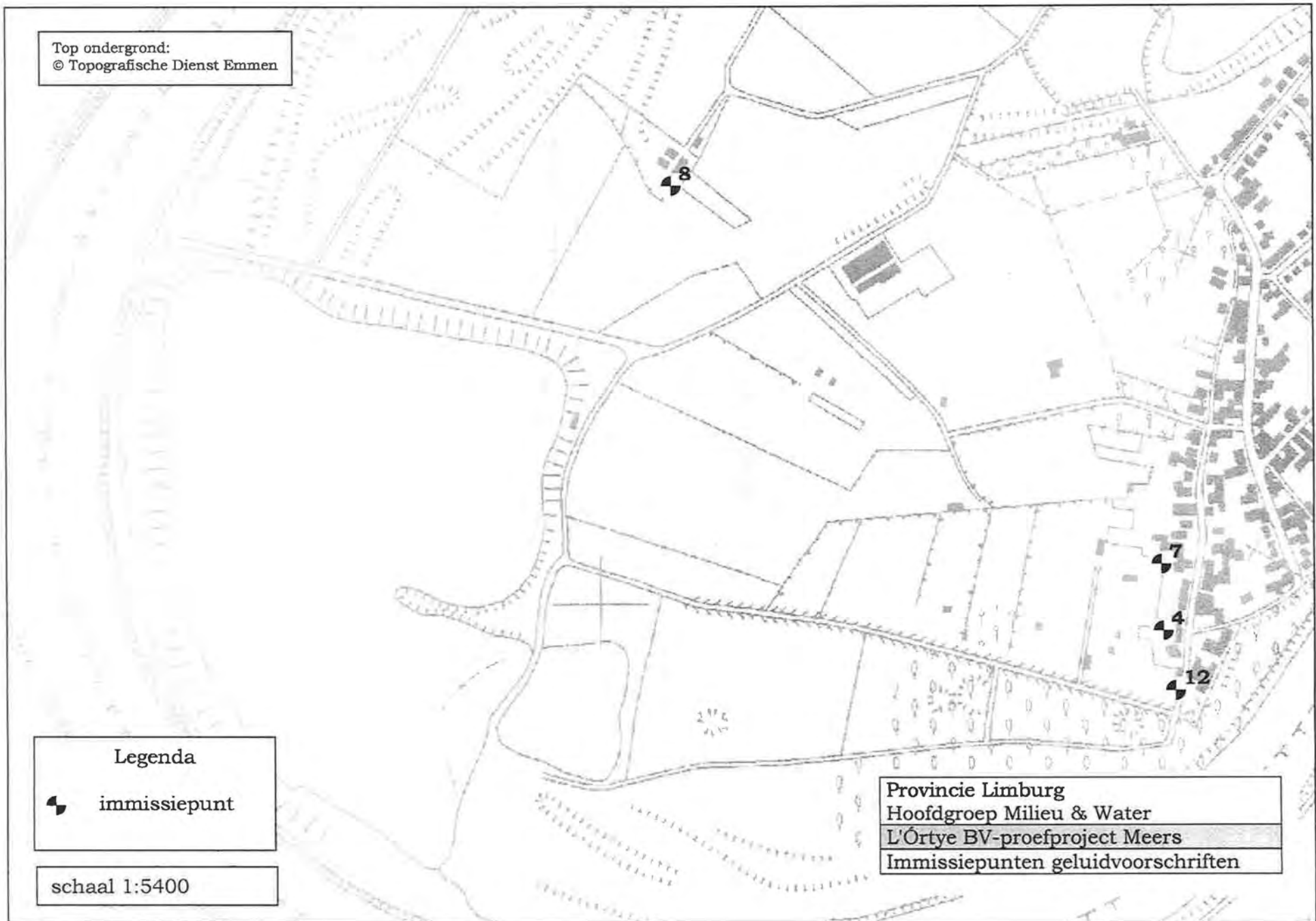
The statistical analysis indicates that the differences between the groups are statistically significant. This suggests that the observed effects are not due to chance. The confidence intervals provide a range of values within which the true population parameters are likely to fall.

The findings of this study have several practical implications. They can be used to inform policy decisions and to guide the development of new programs and services. The results also provide a basis for further research and for the testing of alternative hypotheses.

In conclusion, this study has provided valuable insights into the phenomenon being investigated. The findings are robust and have important implications for the field. The author hopes that this work will contribute to a better understanding of the subject and inspire further research.

Bijlage 1
Immissiepunten geluidvoorschriften bij Wm-beschikking CE3324.

Top ondergrond:
© Topografische Dienst Emmen

Legenda

 immissiepunt

schaal 1:5400

Provincie Limburg
Hoofdgroep Milieu & Water
L'Ortye BV-proefproject Meers
Immissiepunten geluidvoorschriften

Bijlage II

Behandeling brief gemeente Stein d.d. 26 april 2001

Gemeente Stein

College van Gedeputeerde Staten van Limburg
t.a.v. Afdeling Vergunningen Postbus 5700
6202 MA MAASTRICHT

UW kenmerk
MW/MVW

UW brief van
26.03.2001

Onderwerp:

Reactie op MER Proefproject Meers

Ons kenmerk Stein,

afd. VROjMD 1473 26.04.2001 doorkiesno. 4359234 bijlage(n) 1 behandeld door: E. Claessen/EC

In antwoord op uw bovengenoemde brief, ingekomen d.d. 28 maart 2001, doen wij U hierbij overeenkomstig het bepaalde in de Wet Milieubeheer onze reactie toekomen met betrekking tot het in onderwerp vermeld milieueffectrapport.

Terzake hebben wij advies ingewonnen bij de Intergemeentelijke Milieudienst Beek-Stein.

Hoewel wij de doelstellingen van het Proefproject Meers onderschrijven (o.m. het bereiken van hoogwaterbescherming en natuurontwikkeling), hebben wij toch gemeend kritische kanttekeningen te moeten plaatsen ten aanzien van de inhoud van voorliggende Inrichtings-MER voor de kleiberging Meers.

Wij merken hierbij op dat het geven een reactie bemoeilijkt is omdat het basiskaartmateriaal van het MER Meers afwijkt van recenter kaartmateriaal (verwezen wordt naar concept-kaart referentie-ontwerp Grensmaas) .

Onze brief beperkt zich tot een reactie op hoofdlijnen. Detailzaken en vraagpunten ten aanzien van de MER Meers hebben wij op een afzonderlijke bijlage vermeld.

Deze detailzaken moeten nadrukkelijk worden beschouwd als integraal onderdeel van onze reactie op hoofdlijnen.

Reactie op hoofdlijnen

Bodemaspecten

Inzet van het reservegebied

Naar onze opvatting wordt in voorliggende MER niet voldoende aannemelijk gemaakt dat de inzet van het reservegebied bij het Proefproject nu al noodzakelijk is. Gelet op de tekening van figuur 1.4 (zie hierna) is bij een verschuiving van het in te zetten gebied in zuidelijke richting eenzelfde oppervlak te bereiken als bij het nu aangegeven gebied. Verder wordt hiermee aan het aangevoerde bezwaar tegemoet gekomen dat er straks een

BIJLAGE II

Behoort bij besluit van de Gedeputeerde
Staten van Limburg van 30-10-2001
Afdeling Vergunningen, CE 3324

Mij bekend,
De Griffier der Staten

klein restgebied overblijft dat niet meer volledig bij het project kan worden ingezet.

ANTWOORD:

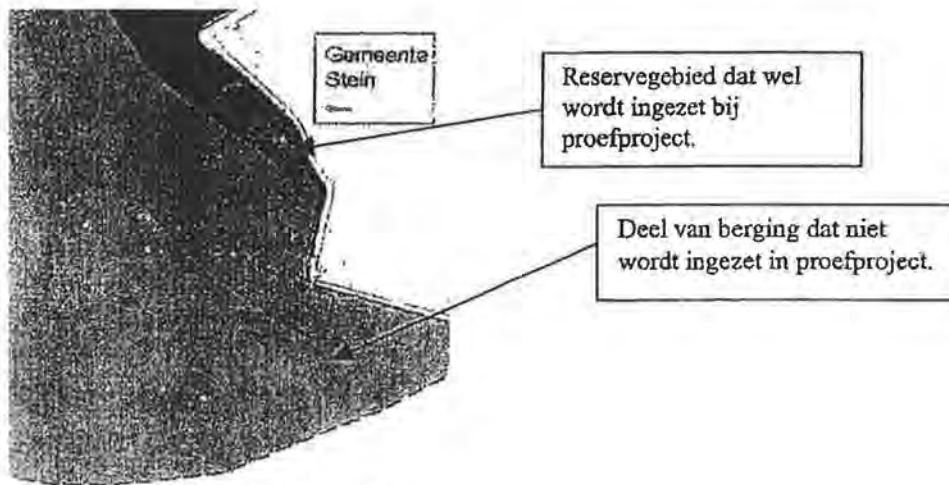
Dit is niet mogelijk. Indien het grote project namelijk wel doorgaat is het technisch niet meer mogelijk om alleen het reservegebied als kleiberging in te richten in verband met de smalle breedte van het reservegebied. Indien het reservegebied niet nu al wordt betrokken bij de kleiberging dan zal het onmogelijk zijn om in de toekomst hier alsnog een kleiberging aan te leggen.

Het Proefproject moet nog op diverse vragen antwoord geven. Met name op de effecten van een dergelijk project op de omgeving. Wij hebben er toch moeite mee dat in het Proefproject gekozen wordt voor het meest "onveilige" alternatief (in casu ongescheiden berging). Zeker als hier grond geborgen gaat worden die voor een deel de waarde van het Maximaal Toelaatbaar Risico (MTR) overschrijdt.

ANTWOORD:

Bij de bodemeffecten gaat het primair om humane en ecolotoxicologische en verspreidingsrisico's naar grond- en oppervlaktewater. Bij de beoordeling van de verspreidingsrisico's is getoetst aan het beleidsstandpunt 'Verwijderen Baggerspecie'. Hieruit blijkt dat voor de lange termijn (10.000 jaar) geen van de inrichtingsvarianten leidt tot aantoonbare verspreidingsrisico's. Daarnaast wordt geconcludeerd dat op de kort- en middenlange termijn (vanaf 250 jaar) geen significant verschil met betrekking tot de inrichting van de kleiberging bestaat. Indien overige milieuaspecten zoals milieuverontreiniging door de uitvoering (als gevolg van transport en logistiek) en doelmatigheid bij de afweging worden betrokken dan heeft de ongescheiden variant (bijlage 3, pagina 62 ev.) de voorkeur. Ten aanzien van de deklaag wordt opgemerkt dat deze zal bestaan uit de schone niet-vermarktbaar grond die vrijkomt uit het proefproject i.t.t. hetgeen is vermeld in de aanvraag.

De inzet van een Proefproject houdt in dat de mogelijkheid bestaat dat het eigenlijke, grotere Grensmaasproject niet doorgaat. Het is dan wenselijk dat een zo groot mogelijke afstand wordt bewaard tot de woonomgeving. En zeker zou men de gevolgen ten opzichte van de nabij gelegen woningen moeten verwerken in het MER. Onze voorkeur gaat er dan ook naar uit om het reservegebied niet nu al in het Proefproject te betrekken.

Relatie tot Regelgeving

Hoe is het voorliggende project in overeenstemming te brengen met het stand-still beginsel zoals omschreven in het Actief Bodembeheer Maas (hierna afgekort ABM) als de schone ondergrond na ontgroning gebruikt wordt voor het opvullen met verontreinigde grond. Dit zonder dat er voorzieningen worden getroffen voor verspreiding zoals bijvoorbeeld bij stortlocaties gebruikelijk is.

Uit een recente publicatie van het RIZA (Vink eind 2000) blijkt dat er grote twijfels bestaan over de binding van vrijkomende zware metalen door sulfiden. De zogenaamde sulfidische binding. Hierdoor moet er rekening mee worden gehouden dat verontreiniging van de omgeving van het depot zal optreden nadat de verontreinigde grond van droge aërobe omstandigheden in het grondwater onder anaërobe omstandigheden wordt gebracht. Er is dus sprake van een verspreiding van verontreiniging die in de voorliggende verspreidingsberekening niet is meegenomen. Hierdoor is het ook onzeker of kan worden voldaan aan de toelaatbare fluxen.

ANTWOORD:

In het bedoelde onderzoek zijn aërobe bodemmonsters uit het Maasdal in een anaërobe conditie gebracht (onder water gezet). Dit ter simulatie van dekgrondberging in een depot onder grondwaterniveau. Bij het anaëroob maken van aëroob bodemmateriaal blijkt dat zware metalen niet worden vastgelegd (zoals bekend is voor anaërobe condities) maar juist mobieler worden. Dit kan worden gecompenseerd door de aanwezigheid van opgeloste organische stof (DOC), dat complexen vormt met zware metalen. Daarnaast laten metingen aan (in situ) bodemkolommen, waarvan het bovenste deel boven het grondwater ligt (aëroob) en het onderste deel eronder (anaëroob), zien, dat de poriënwater concentraties zware metalen in het aërobe deel significant hoger zijn dan die in het anaërobe deel.

Op basis van bovenstaand onderzoek wordt ervan uitgegaan dat de concentraties zware metalen in het grondwater na berging van (deels aërobe) dekgrond de streefwaarden zullen overschrijden. In verband met de toetsing in het kader Beleidsstandpunt Verwijdering Baggerspecie is de vraag of de toelaatbare flux wordt overschreden, hoe groot het beïnvloed volume met concentraties boven de streefwaarden is en of er eventueel noodzaak is om verspreidingsberekeningen uit te voeren. Vergelijking van de zware metalen gehalten op proeflokatie Meers met die gebruikt in het RIZA onderzoek van Vink laat zien dat de gehalten op de proeflokatie Meers lager zijn, waardoor naar verwachting ook de poriënwater concentraties op de proeflokatie lager zullen zijn. Op pagina 57 van het MER staat in tabel 6.1 de vergelijking weergegeven van zware metalen gehalten proeflocatie Meers en gehalten RIZA onderzoek van Vink.

Er wordt klasse 4 grond overgebracht naar een gebied met overwegend klasse 2 grond. Hoe verhoudt dit zich tot het standstill beginsel.

Antwoord:

Voor het te ontgraven deel wordt de bodemkwaliteit beter. Hier wordt uitgegaan van bodem blijft bodem.

Het standstill beginsel voor het depot is niet van toepassing, omdat er een koppeling is met de beleidsregels (Actief bodembeheer Maas).

De deklaag wordt aangebracht met schoon materiaal, dus voldoe je aan het standstill beginsel, het is zelfs beter dan het standstill beginsel.

ongescheiden berging versus gescheiden berging

Een deel van de te bergen grond overschrijdt de waarde van het Maximaal Toelaatbaar Risico (MTR). Bij ongescheiden berging moet er rekening mee gehouden worden dat deze grond aan het contactoppervlak wordt toegepast. Onduidelijk is hoe de hiermee samenhangende risico's zijn te ondervangen. Dit zou opgelost

kunnen worden door het aanbrengen van een deklaag met schone grond ter dikte van 2 meter.

Men brengt ernstig verontreinigde grond van de "oeverzone" over naar het schonere deel waar de kleiberging is gesitueerd "terraszone A en B". Bij ongescheiden berging wordt de bodem ter plekke dus verontreinigd. Dit is in strijd met artikel 13 van de Wet Bodembescherming omdat er geen voorzieningen worden aangebracht die afscherming garanderen en verspreiding tegen gaan zoals b.v. bij stortlocaties wel gebruikelijk is.

Dit is ook in strijd met het ABM waar het stand-still beginsel als voorwaarde is opgenomen.

ANTWOORD:

Het aanbrengen van voorzieningen of het gescheiden bergem is geen doel op zich. In de onderhavige situatie levert gescheiden berging marginale milieuwinst op ten aanzien van de verspreidingsrisico's en ten aanzien van de overige milieuaspecten scoort het gescheiden bergem slechter ten opzichte van ongescheiden bergem. Gescheiden berging wordt als niet doelmatig beoordeeld (ALARA-beginsel).

Wel wordt voorgeschreven om een schone deklaag aan te brengen door de schone niet-vermarktbaar grond die vrijkomt bij de ingreep hiervoor toe te passen. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan het standstill beginsel.

Geluidaspecten

1. *Tijdelijke depots* (2.4.1)

In de rapportage is sprake van tijdelijke depots, waar komen deze depots?

In verband met geluidoverlast over een langere periode, meerdere jaren, ter plaatse van de dichtstbij gelegen woningen in Meers ten gevolge van het Proefproject vragen wij ons af in hoeverre het mogelijk is de tijdelijke depots of andere vrij te maken grond te gebruiken ten behoeve van een aan te leggen geluidwal tussen de woningen en het te ontgraven terrein, en zo dicht mogelijk geplaatst bij de geluidbron. Wij stellen ons daarbij voor dat schone grond wordt gebruikt die na afronding van de werkzaamheden als deklaag gaat fungeren bovenop de kleiberging. Binnen het gehele project worden miljoenen m³ grond verplaatst. Vraag is dan of het niet mogelijk is om een marginaal gedeelte (wal van 6 meter hoogte, 700 meter lengte, 40.000 m³) te gebruiken voor een geluidwal die na beëindiging van het project weer verwijderd wordt.

ANTWOORD:

Beoordeling van de geluidimmissie vanwege de aangevraagde activiteiten heeft plaatsgevonden overeenkomstig de circulaire Natte Grindwinningen. Deze circulaire kent een voorkeursgrenswaarde (50 dB(A)) en een ontheffingsmogelijkheid tot maximaal 60 dB(A). Ontheffing is slechts mogelijk na bestuurlijke afweging. Op pagina 7 van de beschikking is vanwege overschrijding van de voorkeursgrenswaarde (50 dB(A)) een dergelijke afweging opgenomen. In de afweging is nader ingegaan op het effect en de kosten van mogelijk te nemen geluidbeperkende maatregelen. Deze elementen zijn vervolgens in relatie gebracht met de overschrijdingsduur van de voorkeursgrenswaarde. Blijkens het akoestisch rapport zal de voorkeursgrenswaarde ter plaatse van woning(en) slechts gedurende korte duur (maximaal 2 à 3 weken) worden overschreden. Gedurende de resterende tijd van het project (ca. 6 jaar) zal het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Aeq,LT}$) overigens 50 dB(A) of lager zijn.

Als gevolg van de aanleg en het verwijderen van een dergelijke omvangrijke geluidwal zullen omwonenden gelet op de korte afstand tot de woningen wat duur en geluidniveau betreft worden blootgesteld aan vergelijkbare zo niet hogere waarden dan bij de aangevraagde activiteiten. Bovendien zullen de extra kosten van aanleg en verwijdering aanzienlijk zijn (minimaal fl.100.000,--) Alles afwegende is het aanbrengen van een dergelijke geluidwal (langs de grens van de inrichting) niet (kosten)effectief en binnen alle redelijkheid niet van het bedrijf te verlangen.

2. Duur werkzaamheden (2.5.2)

De duur van de werkzaamheden wordt niet aangegeven per activiteit. Welke zijn de werkdagen c.q. de bedrijfstijden binnen het Proefproject ? Wij verzoeken u in het MER hieromtrent duidelijkheid te verschaffen (zie bijlage 5 akoestisch rapport, pagina 7).

ANTWOORD:

De duur van de activiteiten is af te leiden uit figuur T1 op pagina 7 van het akoestisch rapport. De totale projectduur bedraagt ca. 6 jaar. Uit de lengte van de in de figuur aangegeven 'tijdbalkjes' is de tijd per activiteit te bepalen. Volgens pagina 6 van het akoestisch rapport vinden de activiteiten tussen 07.00 en 18.00 uur plaats.

3. In de rapportage wordt alleen maar gesproken over het ontgraven van de kleiberging. Wanneer wordt deze kleiberging gevuld en hoe wordt dit in het akoestisch rapport vertaald? Is akoestisch tevens rekening gehouden met de machinale verwerking van de grond tijdens het vullen van de kleiberging? (zie pagina 7 akoestisch rapport).

ANTWOORD:

De klei wordt eerst afgegraven, in een vrachtwagen gestort, naar de kleiberging gereden en daar gestort. In de kleiberging wordt de klei met een bulldozer verspreid en op de goede plaats gelegd. Er kan pas klei in de kleiberging gestort worden als de toutvenant in een blok is gewonnen. Er zal dus niet gelijktijdig binnen 1 blok toutvenant worden gewonnen en klei worden geborgen. Door de bergingsactiviteiten zullen geen hogere geluidniveaus ontstaan ten opzichte van de beschouwde ontgravingsactiviteiten omdat hetzelfde materieel of minder materieel wordt ingezet. De bergingsactiviteiten zijn daarom niet apart beschouwd maar zitten feitelijk in de ontgravingsactiviteiten. Eventuele verwerking van grond vindt volgens het akoestisch rapport niet binnen de inrichting plaats.

4. Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau

Gezien de ligging van Meers en het lage achtergrondgeluidniveau gedurende de dagperiode (35-40 dB(A)), wordt volgens de circulaire Natte Grindwinning gedeeltelijk voldaan aan de

streefwaarde van 50 dB (A) en wordt deels gebruik gemaakt van de maximale ontheffingswaarde van 60 dB (A). Voor een aantal woningen in Meers betekent dit dat voor een bepaalde periode, hoelang deze periode(n) is/zijn kan niet uit de rapportage worden gedestilleerd, het geluidsniveau ter plaatse gedurende de dagperiode met meer dan 20 dB (A) zal toenemen. Een geluidwal zou in deze situatie uitkomst bieden.

ANTWOORD:

Voor het immissiepunt (12) met de grootste overschrijding is een overschrijdingsduur van in totaal ca. 12 dagen (5 dagen gedurende bedrijfsituatie 5 en 7 dagen gedurende bedrijfssituatie 8) aangegeven. In de overige immissiepunten kunnen overschrijdingen van minimaal 1 (immissiepunten 1 t/m 7, bedrijfsituatie 5 en 6) en maximaal 3 dB(A) (immissiepunt Weerterhof, bedrijfssituatie 9) plaatsvinden. Van de maximale ontheffingswaarde (60 dB(A)) hoeft derhalve bij geen enkele woning gebruik te worden gemaakt. Daarenboven zullen de laatstgenoemde overschrijdingen zich slechts gedurende een beperkte fractie van de duur van de betreffende bedrijfssituatie(s) voordoen. Navraag bij de adviseur van het bedrijf leert dat de overschrijdingsduur per immissiepunt in genoemde bedrijfssituaties in dezelfde orde van grootte liggen als bij immissiepunt 12 te weten 5, 7 en 11 dagen voor respectievelijk bedrijfsituatie 5, 6 en 9.

Maximale geluidsniveaus

Voor een aantal woningen in Meers zullen overdag piekniveaus optreden van maximaal 68 dB (A). Ondanks dat wordt voldaan aan de toetsingswaarde van 70 dB(A) achten wij het wenselijk in de overdracht een afscherpende voorziening aan te brengen zodat de hoge piekniveaus die optreden door de Grensmaas-werkzaamheden in een akoestisch rustig gebied als Meers tot een minimum beperkt zullen worden (ALARA-principe). Een nader akoestisch onderzoek lijkt ons noodzakelijk. Uit dit onderzoek moet blijken hoe hoog een dergelijke geluidwal zal moeten worden om toch voor de bewoners in Meers de komende jaren een acceptabel woon- en leefklimaat te kunnen blijven garanderen.

ANTWOORD:

In tabel 3 van het akoestisch rapport zijn de maximaal geluidsniveau's (L_{Amax}) vermeld die per bedrijfssituatie kunnen optreden gedurende het proefproject. Per bedrijfssituatie is het hoogst optredende piekgeluidniveau (L_{Amax}) berekend op basis van de kortste bron-ontvangerafstand. Deze situatie en dus een eventuele overschrijding van de streefwaarde ($L_{A,LT} + 10$ dB) zal zich als gevolg van het voortschrijdend karakter van de werkzaamheden slechts gedurende een beperkte fractie van de duur van de betreffende bedrijfssituatie voordoen. Ervan uitgaande dat het aanvullen van de Julianaplas, een activiteit die overigens valt onder de werking van de vigerende

vergunning, bij het van kracht worden van de onderhavige vergunning nagenoeg afgerond zal zijn, treden er, behoudens in immissiepunt 9 (bedrijfsituatie 9) en in immissiepunt 12 (bedrijfsituatie 8) geen significante overschrijdingen van de streefwaarde op. Voor bedrijfsituatie 9 bedraagt het maximaal geluidniveau (L_{Amax}) 64 dB(A) en wordt veroorzaakt door het vrachtverkeer. Na 11 dagen is het graaffront zover gevorderd dat het maximaal geluidniveau (L_{Amax}) 60 dB(A) bedraagt. Om met een aarden wal te voldoen is op de terreingrens in de richting van de Weerterhof een wal van circa 220 meter lengte nodig met een hoogte van 3 meter. De kosten hiervan bedragen circa fl. 22.000,--. Gezien de korte tijd dat de streefwaarde wordt overschreden wordt deze investering niet redelijk geacht. Voor situatie 8 bedraagt het maximaal geluidniveau (L_{Amax}) 68 dB(A) en wordt veroorzaakt door het storten van het toutvenant in de vrachtwagen. Het winnen van toutvenant duurt in het totaal 30 dagen. Na circa 20 dagen is de afstand tussen deze bron en de woningen zo groot dat het maximaal geluidniveau (L_{Amax}) eveneens 60 dB(A) bedraagt. Deze waarde kan versneld bereikt worden door middel van een op de terreingrens van blok 4 tot aan blok 2.1 aan te leggen aarden wal met een hoogte van minimaal 3 meter. Voor de aanleg van deze wal kan gebruik worden gemaakt van de vrijgekomen dekgrond. De kosten hiervan bedragen circa fl. 25.000,--. Een dergelijke investering mag gelet op het effect (maximaal 8 dB(A)) in relatie tot de effectduur (4 weken) redelijkerwijs niet van het bedrijf verlangd worden.

Procedureel aspect

Coördinatie bij aanvragen om een beschikking

Zoals bekend moeten voor het Proefproject Meers diverse milieuvergunningen worden verleend. Uitgangspunt van zowel De Maaswerken als onze gemeente is om de procedures van het milieuvergunningetraject zoveel mogelijk te bundelen c.q. op elkaar af te stemmen mede ook uit een oogpunt van overzichtelijkheid richting burgers. Met het oog hierop verzoeken wij u, ingevolge het bepaalde in hoofdstuk 14 van de Wet Milieubeheer, een gecoördineerde behandeling van de aanvragen te bevorderen.

Antwoord:

Is gehoor aan gegeven.

Wij verzoeken u onze aangegeven reactie alsmede de vraagpunten op detail zaken (zie bijlage I) mee te wegen in de MER Meers.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN STEIN /

De Secret

A handwritten signature in black ink, appearing to be a stylized 'M' or similar character, positioned below the 'De Secret' stamp.

De Burgemeester,

A second handwritten signature in black ink, located in the lower-left area of the page.

Bijlage I

Detailzaken en vraagpunten m.b.t. MER Meers welke integraal onderdeel uitmaken van reactie op hoofdlijnen (brief Burgemeester en Wethouders van Stein van 26 april 2001).

Onduidelijk is welk deel van de MER betrekking heeft op de locatie van het Proefproject en welk deel voor de totale kleiberging geldt

ANTWOORD:

Het MER heeft betrekking op de gehele kleiberging. De vergunningsaanvragen hebben betrekking op het Proefproject.

Er is niet duidelijk opgenomen wat met de resultaten van het evaluatieprogramma gaat gebeuren. Wat zijn de grenswaarden en welke actie dient er dan te volgen voor het vervolg van het project.

ANTWOORD:

Hoofdstuk 9 van het MER besteed aandacht aan de evaluatie. Door De Maaswerken is een opzet gemaakt van een monitoringsplan voor proefproject Meers. Dit monitoringsplan is gericht op de monitoring van de projectdoelstellingen van de Grensmaas, namelijk veiligheid en natuurontwikkeling. Dit monitoringsplan zal deel uit gaan maken van het monitorings- en evaluatieprogramma in het kader van het MER. De variabelen die volgens het Monitoringsplan water en natuur proefproject Meers gemeten moeten worden zijn weergegeven in tabel 9.1 van het MER.

In de voorschriften van de Wet milieubeheervergunning (onderdeel D) wordt ingegaan op het monitoringsprogramma dat de vergunninghouder ter goedkeuring aan het bevoegde gezag moet overleggen. De monitoringsgegevens worden getoetst door het bevoegde gezag aan de diverse richtlijnen. Bij afwijking van deze richtlijnen zal het bevoegde gezag middels de haar ter beschikking staande middelen trachten deze effecten ongedaan te maken. De ervaringen opgedaan met het proefproject zullen meegenomen worden bij andere (soortgelijke) projecten.

Blz. 10 en 44 t/m 52:

Welke milieueffecten spelen een rol:

Men maakt een onderscheid tussen wat ernstig is of onderscheidend. Wanneer is iets ernstig? Wanneer is iets onderscheidend en voor wat? "*humane en eco-toxicologische risico's, stofhinder, geluidhinder, worden niet verder onderzocht;*".

Er worden MTR-waarden overschreden. Bij ongescheiden berging komen die in de contactzone; bij gescheiden berging niet. Is dat als onderscheidend of is dat als ernstig aan te merken ?

ANTWOORD:

Wanneer iets onderscheidend is betekent dit dat er aantoonbare verschillen voor de milieueffecten zijn.

Er is gekozen voor een schone dekgrond, dus de overschrijding van de MTR-waarden is niet relevant, maar los daarvan wordt MTR bij de berging niet overschreden. Op pagina 47 van bijlage 3 is aangegeven dat geen overschrijding plaats zal vinden van de geldende aanvaardbare risiconiveaus, hetgeen betekent dat ook de MTR-waarden niet zullen worden overschreden.

Indien dit MER straks ook als leidraad gaat dienen voor de rest van het Grensmaasproject moet men dan geen rekening houden met de jarenlange transportbewegingen van de locaties Nattenhoven en Urmond richting lokatie kleiberging?

Zijn er alternatieven voor wegtransport?

Voordat men kan bergen moet er 4 miljoen kubieke meter materiaal ontgraven worden en voor een groot deel worden afgevoerd van de locatie. Dat is ook een deel van de activiteiten van de inrichting. Dit is niet meegenomen.

ANTWOORD: De aspecten die hier worden genoemd zullen worden meegenomen in het aanvullend MER dat voor het overige deel van de kleiberging gemaakt zal worden.

Blz. 50:

Wordt voor de inzet van het reservegebied aangegeven dat hiervoor nog een apart akoestisch onderzoek (gehucht Weerterhof) moet worden uitgevoerd als dat aan de orde is. Dit is een extra reden om het reservegebied niet in te zetten bij het Proefproject omdat nu niet duidelijk is of het resterende deel ook kan worden ingezet. Verder is ten opzichte van de meest nabij gelegen woningen niet gekeken of dit akoestisch toelaatbaar is. Ook al voor de uitvoering van het Proefproject.

ANTWOORD:

Ook in de onderhavige vergunning is gebleken, net als in het verleden, dat de methode van winnen door L'Ortye BV niet leidt tot ernstige geluidoverlast naar woningen toe. Er bestaat binnen de kaders van dit MER geen aanwijzing dat het maken van de kleiberging in z'n totaliteit zal kunnen leiden tot onoverkomelijke akoestische problemen. Overigens heeft de Commissie voor de m.e.r. wat betreft de akoestiek geen opmerkingen gemaakt.

Blz. 47:

Men heeft onderzocht dat er op basis van de bodemgebruikswaarden die van toepassing zijn op de toekomstige situatie geen overschrijdingen plaatsvinden van de geldende Aanvaardbaar Risico Niveaus (ARN).

Welke bodemgebruikswaarden worden hier bedoeld en aan welke ARN is getoetst?

ANTWOORD:

Getoetst is aan het voorontwerp beleidsregels Actief bodembeheer Maas van februari 2001 (bijlage 1).

Voor een aantal standaardgebruiksvormen zijn door het ministerie van VROM ten behoeve van de urgentiebepaling van saneringen de zogenaamde MTR-waarden vastgesteld. Deze MTR-waarden hebben de basis gevormd voor de berekening van de grenswaarden waaronder sprake is van aanvaardbare risico's, de zogenaamde ARN. In de beleidsregels ABM is de grootte van deze ARN voor verschillende standaardgebruiksvormen in een tabel weergegeven. Uitgangspunt van actief bodembeheer is dat de aanwezige risico's het aanvaardbaar risiconiveau (ARN) niet mogen overschrijden. In tabel 6.1 op pagina 50 van het MER zijn de verschillende ARN voor verschillende gebruiksvormen weergegeven. Overigens wijzen wij erop dat ten tijde van het voorontwerp ABM nog geen bodemgebruikswaarden (BGW) van natuur beschikbaar waren. Wij verwachten dat in de loop van het vaststellingstraject van ABM de BGW voor natuur beschikbaar komt. Het is de verwachting dat deze BGW in

de orde van de streefwaarde zal liggen. Indien deze BGW beschikbaar is voordat de beleidsregel definitief vastgesteld is, worden deze nog meegenomen.

Het werken met een gecompartmenteerde ontgraving houdt in dat er depots gevormd moeten worden. Daarbij is sprake van 2 depots; schoon (0 en 1) en vervuild (2, 3, en 4) waarbij het schone depot groter is dan het vervuilde. Nadat het eerste bergingscompartiment klaar is voor gebruik kan men vanuit het depot dan wel vanuit de ontgravinglocatie de grond verwerken in de kleiberging.

In onvoldoende mate wordt verklaard waarom een gescheiden berging een zo groot verschil betreffende inzet van materieel inhoudt. Zeker omdat dit het bepalende onderdeel is voor de keuze gescheiden of ongescheiden berging.

ANTWOORD:

De materieelinzet van gescheiden ontgraven ten opzichte van ongescheiden ontgraven is behandeld in paragraaf 6.2.2 van het MER. Kwantificering van de extra inspanning staat te lezen in tabel 6.5 op pagina 62 van het MER. Daaruit blijkt duidelijk dat bij gescheiden ontgraving tussentijdse depotvorming, en daarmee extra machinehandelingen, noodzakelijk zijn.

Recent onderzoek in het gebied waar dit onderdeel van het Grensmaasproject wordt uitgevoerd heeft informatie verstrekt over de mobiliteit van met name de lichtere PAK-componenten vanuit de sliblaag aanwezig in de Ur. Is bij de berekening van de mobiliteit van deze organische componenten rekening gehouden met de recente gegevens die zijn vrijgekomen bij het onderzoek ter voorbereiding van de sanering van de Ur?

Hier heeft men een uitgewerkt voorbeeld betreffende de mobiliteit van deze stoffen in de bodemsoort zoals we rond het toekomstige slibdepot aantreffen. Hierin komt met name naar voren dat voor de lichtere PAK componenten sprake is van een onverwachte mobiliteit waardoor er sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging.

ANTWOORD:

Ons college is van oordeel dat op basis van de huidige kennis, en mede in ogenschouw nemende de kwestie Ur, dat er geen aanleiding is om te veronderstellen dat de mobiliteit van de bedoelde PAK-componenten hoger is dan door ons verondersteld. Overigens wijst ons college er op dat met name het aspect mobiliteit gemonitord zal worden.

Blz. 56:

"Voor zware metalen wordt de toelaatbare flux overschreden; door verdunning en binding wordt de streefwaarde van het grondwater niet overschreden".

Op welke afstand van de berging wordt dit door verdunning veroorzaakt effect bereikt?

Binding van zware metalen buiten de kleiberging houdt in dat de schone grond buiten de berging wordt verontreinigd. Hoe verhoudt dit zich tot het standstill beginsel dat in het Actief Bodembeheer Maas is opgenomen?

ANTWOORD:

In verband met de toetsing in het kader Beleidsstandpunt Verwijdering Baggerspecie is de vraag of de toelaatbare flux wordt overschreden, hoe groot het beïnvloed volume met concentraties boven de streefwaarden is en of er eventueel noodzaak is om verspreidingsberekeningen uit te voeren.

Verondersteld mag worden dat de concentraties zware metalen in het grondwater buiten het depot nergens de streefwaarden zullen overschrijden ten gevolge van vastlegging en sterke verdunning.

In-situ metingen geven aan dat de concentratie zware metalen in bodemwater in aërobe omstandigheden significant hoger is dan in anaërobe omstandigheden. Door de weerdverlaging vlak bij de Maas komt het grindpakket vrij te liggen. Hierdoor kan het Maaswater vrij toetreden tot dit grindpakket. Dit zal tot gevolg hebben dat de grondwaterstand in de directe omgeving sterk(er) beïnvloed wordt door het peil van de Maas. Hierdoor zal de kleiberging over een groot gebied in verticale zin wisselend in aërobe dan wel anaërobe omstandigheden verkeren.

In hoeverre is hiermee rekening gehouden bij de bepaling van de mobiliteit van de verontreiniging.

ANTWOORD:

Een deel van de kleiberging zal in de zone komen te liggen met een fluctuerende grondwaterstand, waardoor deze specie afwisselend onder aërobe en anaërobe omstandigheden verkeert. In het MER is deze situatie niet uitgewerkt. Ten opzichte van de huidige situatie zal echter een aanmerkelijk groter deel van de specie onder anaërobe omstandigheden geborgen worden. Bovendien zal de bovenste meter van de kleiberging enkel uit schone grond bestaan. Deze aanpak leidt ertoe, dat de mobiliteit van de verontreiniging aanzienlijk wordt beperkt ten opzichte van de huidige situatie.

Blz. 65:

"Deze constatering leidt tot de conclusie dat het verwaarloosbare negatieve effect van ongescheiden berging minder zwaar weegt dan het positieve effect van gescheiden berging".

Dus hieruit mogen we concluderen dat de gescheiden berging de voorkeur geniet.

ANTWOORD:

Nee, gescheiden berging heeft een marginaal positief effect, maar dat weegt niet op tegen het verwaarloosbare negatieve effect van ongescheiden berging.

"Op basis van de voorgaande hoofdstukken is geconcludeerd dat ongescheiden berging het meest milieuvriendelijke alternatief is."

Dus nu weer voorkeur voor ongescheiden berging. Kortom, deze passages wekken grote verwarring.

Het criterium waarop de voorkeur voor ongescheiden berging is gebaseerd betreft de extra inzet van materieel en het daaraan gekoppelde brandstofverbruik. Verder is het ook mede daardoor 2,8 miljoen gulden duurder.

Wat is nu de eigenlijke afweging?

ANTWOORD:

De verspreiding van verontreiniging voldoet voor zowel gescheiden als ongescheiden berging aan de gestelde normen uit het Beleidsstandpunt

verwijdering baggerspecie, en de verschillen tussen de beide alternatieven voor dit aspect zijn zeer gering.

Voor wat betreft de milieuverontreiniging door de uitvoering zijn de verschillen tussen gescheiden en ongescheiden berging wel aanzienlijk. Meerdere criteria spelen een rol bij de afweging. Dit wordt onder andere inzichtelijk gemaakt door de tabellen 6.5, 6.6 en 6.7 op pagina's 62 en 63 van het MER.

De conclusie uit het voorgaande is dat het verwaarloosbare negatieve effect van ongescheiden berging minder zwaar weegt dan die van gescheiden berging (meer milieuverontreiniging door de uitvoering).

Het moet echter een milieuafweging zijn en geen kostenafweging. Pas bij hetzelfde milieueffect zijn de kosten bepalend. De effecten van de berging zijn echter dusdanig onvoorspelbaar en berusten voor een groot deel op veronderstellingen en aannames.

Indien de 'vreemde' schattingen wat betreft doorlatendheid, zoals ze zijn gebruikt in het rekenmodel voor de verspreiding (bijlage 9), niet kloppen geeft dit een duidelijk ander resultaat en is het hele fundament van deze MER onderuitgehaald.

ANTWOORD:

Het risico is gemaakt aan de hand van de worst-case benadering. In bijlage 9 van het grondstromenplan (bijlage 3 van het MER) is in tabel 3.1 op pagina 16 een hogere k-waarde voor de ongeroerde dekgrond (3m/dag) opgenomen dan voor de geroerde dekgrond in de dekgrondberging (0,1m/dag). Dit klopt niet: de waarde voor de ongeroerde grond die in de tabel opgenomen had moeten zijn, had gelijk moeten zijn aan de waarde voor geroerde dekgrond, dus 0,1m/dag, omdat de waarden voor ongeroerde dekgrond en die voor de geroerde dekgrond in de dekgrondberging na consolidatie van de dekgrondberging gelijk zijn. De k-waarde van 3m/dag betreft een oude waarde die in het verleden wel is gehanteerd voor de meer zandige dekgrond. In het stoftransportmodel is de hogere k-waarde van 3m/dag voor de ongeroerde dekgrond niet gebruikt, omdat alleen berekeningen uitgevoerd zijn voor de dekgrondberging. De k-waarde van 0,1m/dag die voor die berekeningen is gebruikt is een 'worst case': De k-waarde van 0,1m/dag is minstens een factor 100 hoger dan de gemeten waarden.

Blz. 58:

In RIZA onderzoek wordt gesteld dat ommanteling van verontreinigde dekgrond met schone dekgrond de verspreidingsrisico's voor zware metalen mogelijk verder zou kunnen verminderen.

ANTWOORD:

Het RIZA onderzoek spreekt van ommanteling met natte zomerbedspecie. Dit kan eventueel leiden tot een vermindering van de verspreidingsrisico's van zware metalen omdat deze hierin minder mobiel zijn.

Blz. 66:

Hier wordt aangegeven dat aandacht verdient de monitoring van werkelijk uittredende concentraties zware metalen. Men zou dus gelet op het voorgaande kunnen twijfelen of gelet op leemtes en onzekerheden er wel voldoende inzicht verkregen is in de mogelijke effecten om op grond daarvan een besluit te kunnen nemen voor het hier aangedragen alternatief. Belangrijk lijkt mij de uittreding van de lichtere PAK componenten. Met name het gegeven dat een deel van de specie onder het grondwaterniveau wordt geborgen geeft in analogie met de situatie van

de Ur nogal te denken. Het wegzakkende water van de Ur is gedeeltelijk te vergelijken met het doorstromende grondwater.

ANTWOORD:

In het ontwerpbesluit ingevolge de Wet milieubeheer zijn voorschriften opgenomen met betrekking tot de monitoring. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de zware metalen en PAK. Wanneer blijkt uit de monitoringsresultaten dat overschrijdingen van de verschillende componenten zal het bevoegde gezag middels de haar ter beschikking staande middelen trachten deze overschrijdingen ongedaan te maken.

Er wordt nu gekozen voor het meest makkelijke, goedkope maar ook meest risicovolle alternatief betreffende de kleiberging. Gelet op alle onzekerheden zou men kunnen kiezen voor extra zekerheid in de vorm van een gescheiden berging:

De schone buitenwand zal de fluctuaties van het grondwater vertraagd doorgeven aan de vervuilde kern en daarmee ook de effecten van de veronderstelde mobiliteit van verontreiniging.

De schone buitenwand dient als buffer voor eventueel uittredende verontreiniging.

Een schone bovenafdichting van minimaal twee meter voorkomt direct contact met zwaar verontreinigde grond (cat. 4) in een gebied waar tot nog toe alleen licht verontreinigde grond voorkomt (cat. 2). Door de weerdverlaging in het resterende gebied wordt de frequentie van overstroming verlaagd en daarmee, ook de mate van herverontreiniging. De herverontreiniging zal echter nooit de klasse 2 norm overschrijden. Dan was dit in het verleden met een meer verontreinigde Maas al zeker gebeurd.

ANTWOORD:

Het gekozen alternatief betreffende de kleiberging bevat niet aantoonbaar meer risico. In theorie zullen de fluctuaties van het grondwater door de schone buitenwand vertraagd worden doorgegeven. Echter, dit volgt niet uit de berekeningen van de effecten.

De herverontreiniging van de schone bovenlaag van de kleiberging kan bestaan uit klasse 4, maar dit zal bij bemonstering niet teruggevonden worden, omdat dan de afzetting plus de schone laag zich in het monster bevindt.

Ons college wijst er op dat er onzekerheden en leemten in kennis bestaan. Daarom is monitoring noodzakelijk. Op basis daarvan worden die onzekerheden en leemten geheel of ten dele weggenomen.

Men kan gedurende het Proefproject via het monitoringsprogramma toetsen of de nu gekozen, meest veilige, werkwijze eventueel (gedeeltelijk) overbodig is. Men kan dan in het vervolgproject kiezen voor minder vergaande maatregelen. Blijkt echter na het proefproject bij ongescheiden berging dat men het verkeerde alternatief heeft gekozen, staat men voor het voldongen feit en kan men het niet meer terugdraaien behalve met gigantische meerkosten.

ANTWOORD:

Gelet op de onderzoeksresultaten is het risico van ongescheiden berging niet aantoonbaar hoger ten opzichte van gescheiden berging.

Blz. 30:

"In Meers vindt de berging plaats van de dekgrond die vrijkomt bij de locaties Meers, Maasband en Urmond".

Met name van de laatste locatie is wel van belang hoe de betreffende dekgrond wordt aangevoerd naar Meers. Dit is niet meegenomen in het akoestisch rapport. Dit nog los van de technische mogelijkheid om door de smalle straten van het oude deel van Urmond deze transporten te laten plaatsvinden. Indien er sprake is van de aanleg van een extra weg zou het op zijn plaats zijn geweest dit hier te vermelden. Hoe gaat die eventueel lopen? Hoe is dit en ook betreffende de locatie Meers geregeld met de woningen gelegen in België op 100 meter afstand van de graafwerkzaamheden?

ANTWOORD:

In een latere fase van uitvoering zal gebruik worden gemaakt van werkwegen met in achtname van de toepasselijke geluidnormen. Vindt toch vervoer over de openbare weg plaats, dan zal de binnenwaarde van 35 d(BA) gerespecteerd worden.

Blz. 30:

"De inzet van het reservegebied is nodig omdat uit nader onderzoek blijkt dat de laag dekgrond dikker is dan werd aangenomen de, inklinking minder is als werd aangenomen en meer was, mors en stoorlagen aanwezig zijn".

"Het deel van de dekgrondberging dat als reservegebied is opgenomen in het ontwerpstreekplan Grensmaas is niet als winplaats aangewezen".

Als men geen grind kan winnen, kan de locatie ook niet worden ingezet als berging. De vraag blijft of men het voorliggende als voldoende duidelijk ervaart om nu al, vooruitlopende op de resultaten van het proefproject, wil meewerken aan inzet van het reservegebied.

Door de bij het proefproject betrokken bergingsruimte te verplaatsen in zuid-oostelijke richting, kan men volledig binnen het aangewezen bergingsgebied blijven zonder tijdens het proefproject al een beroep te moeten doen op het reservegebied (zie figuur 1.4)

Als na de uitvoering van het proefproject blijkt dat het reservegebied daadwerkelijk bij het totale project betrokken moet worden kan middels de gegevens van de evaluatie alsnog bezien worden in hoeverre het verantwoord is de berging tot vlak bij de woonbebouwing te realiseren.

Het is nu te opportuun en de risico's zijn te groot vanwege een groot aantal onzekerheden.

ANTWOORD:

Door de gemeente Stein is bij raadsbesluit van 22 februari 2001 een voorbereidingsbesluit 'buitengebied ten westen van het Julianakanaal' genomen waarin voor de onderhavige terreinen de bestemming Grensmaas is opgenomen. De voorgenomen werkzaamheden stroken volledig met deze nieuwe bestemming.

"Het gehucht Weerterhof ligt midden in het reservegebied". Dit betekent dat dit gebied als een eiland in enerzijds de ontgronding komt te liggen en anderzijds middenin de kleiberging. Hoe wil men de problemen qua geluid, stof en blootstelling aan verontreinigde specie (humaan en ecotoxicologisch) aanpakken voor de bewoners?

De tekeningen waar naar verwezen wordt geeft geen enkele duidelijkheid.

ANTWOORD:

Nu maar ook in een latere fase van de uitvoering zal het vigerende normenstelsel wat betreft de Weerterhof dienen te worden toegepast.

"Zelfs als het Grensmaasproject niet doorgaat kan de natuur in het proefproject Meers zich ontwikkelen als onderdeel van het Maasecosysteem".

Aangezien men er rekening mee moet houden dat het resterende project niet doorgaat (b.v. als het kostenneutrale uitgangspunt niet haalbaar blijkt) lijkt de inzet van het reservegebied tijdens het proefproject des te minder gewenst en kan alleen een keuze worden gemaakt voor het meest veilige alternatief.

ANTWOORD:

Onder verwijzing naar eerdere antwoorden moge het duidelijk zijn dat ons college zich in deze stellingname niet kan vinden.

Doordat voor de locatiekeuze al een MER is opgesteld, bestaat er geen mer-plicht in het kader van de Ontgrondingenwet.

Hoe verhoudt dit zich tot het meenemen van het reservegebied in dit project omdat dit buiten bovengenoemd MER valt maar wel de meest gevoelige locatie betreft?

ANTWOORD:

Er bestaat niet alleen geen m.e.r.-plicht ingevolge de Ontgrondingenwet vanwege een reeds opgesteld lokatie-m.e.r., maar ook omdat de m.e.r.-grens van 100 ha. niet worden overschreden. Er zal een aanvullende MER Grensmaas worden opgesteld waarin het reservegebied wordt meegenomen.

Milieueffecten:

Het proefproject Meers wordt voor de verspreidingsberekeningen gezien als representatief voor de gehele hoeveelheid te bergen grond omdat de resterende grond vergelijkbaar of beter is. Uit de bijgevoegde analyseresultaten die allen betrekking hebben op proefproject Meers is dat niet na te gaan omdat de boorlocatie nergens is aangegeven. Een door de gemeente uitgevoerd werk in de uiterwaarden van de maas nabij het veer in Berg a/d Maas is tijdens een daar uitgevoerd bodemonderzoek aangetoond dat de ondergrond van 50 tot 200 cm-mv beduidend hogere verontreinigingen bevat dat de maximale waarden uit het voorliggende rapport. (As= 83 Pb=720 en Zn=1800 mg/kg d.s.). rapport Stein 174.

Dit is niet in overeenstemming met de gebundelde resultaten van dit rapport.

ANTWOORD:

Terecht wordt er door de gemeente op gewezen dat de chemische kwaliteit van de bodem kan variëren. Dit betekent echter niet dat het resultaat van het door de gemeente aangehaalde onderzoek representatief is voor het gehele resterende gebied.

Ervan uitgaande dat de chemische bodemkwaliteit van het resterende gebied vergelijkbaar is met die van het proefproject kunnen de verspreidingsberekeningen ook gelden voor dit gebied. Of dit zo is zal te zijner tijd nog worden getoetst.

Blz. 23:

"Een deel van het Proefproject ligt buiten het voornoemde besluit. Het past wel binnen de begrenzing van het proefproject. De gemeente Stein neemt eind maart een beslissing voor de aanvraag van geen bezwaar bij GS".

De gemeente is bereid om planologisch medewerking te verlenen onder de condities dat op zorgvuldige wijze een afweging plaatsvindt van onder meer hinder, milieu- en omgevingsbelangen.

Antwoord:

Ons college neemt hier kennis van.

Blz. 24:

"...overige deel van de dekgrondberging Meers wordt er van uitgegaan dat ook nu al voldoende informatie beschikbaar is om een verantwoorde keuze te maken ten aanzien van de inrichting van de dekgrondberging". Dit soort passages in het MER is een ondermijning van de evaluatie en de eventueel daaruit voortvloeiende wijzigingen in opzet van het project. Men kan zich in latere fase beroepen op gewekte verwachtingen betreffende het verder verloop van het project. Dit kan geenszins de bedoeling zijn.

ANTWOORD:

Voor de grote kleiberging zal een aanvullend m.e.r. worden opgesteld. Hierin zullen de ervaringen met het proefproject worden meegenomen.

Blz. 24:

"Alle betrokken bevoegde instanties voor de Maas hebben de intentie om bij de voorbereiding van onder andere het Grensmaasproject vooruit te lopen op de vaststelling van het nieuwe beleid AMB".

De vraag is of deze intentie nog steeds geldt nu de Inspectie VROM formeel bezwaar/beroep heeft ingediend tegen het Actief Bodembeheer Limburg (ABL).

De vraag is of het ABM overeind blijft als ABL moet worden aangepast op grond van de kritiek van VROM.

ANTWOORD:

ABL is nog niet aangepast en dus ABM ook niet. De begeleidingscie ABM, waar ook VROM in zit, heeft tot heden geen aanleiding om ABM aan te passen. Los daarvan geldt voor de eisen die aan het depot gesteld worden bovendien het vigerende beleid verwijdering baggerspecie.

Blz. 25:

"Op 5 februari 2002 is een uitvoeringsovereenkomst getekend tussen De Maaswerken en Exploitatiemaatschappij L'Ortye. Hierin is een methode van kwaliteitsborging opgenomen".

Waar houdt deze kwaliteitsborging concreet in op?

ANTWOORD:

Ons college kan binnen de kaders van vergunningverlening niet treden in privaatrechtelijke overeenkomsten.

Blz. 28:

De hele dekgrondberging Meers ligt in "terraszone A en B", welke een betere kwaliteit heeft dan de "oeverzone".

De te bergen dekgrond is van vergelijkbare of slechtere kwaliteit. Afkomstig uit de "oeverzone" en de "geulzone". Hoe verhoudt dit zich met ABM en de voorgestelde ongescheiden berging.

ANTWOORD:

Overigens, de deklaag wordt met schone grond aangelegd en past dus binnen de bodemkwaliteit van de terraszone A en B. De kwaliteit van de oeverzone is niet interessant omdat alles onder de deklaag van het

kleischerm als depot wordt beschouwd en niet als bodem blijft bodem. De eisen volgen uit Beleidsstandpunt verwijderen baggerspecie. Zie ook het antwoord op de vraag met betrekking tot het standstill beginsel eerder in deze brief.

Blz. 31:

"...het aanleggen van buffers in de ondergrond om grondwaterstanddalingen in de omgeving tegen te gaan".

Verder wordt in de tekst aangegeven dat die grondwaterstanddalingen zich voordoen ten gevolge van de verruiming van de Grensmaas. Hoe kan een zeer plaatselijke berging (buffer) voldoende zijn om het effect van verruiming van de Grensmaas over kilometers te compenseren betreffende de grondwaterstand?

ANTWOORD:

De aangehaalde tekst heeft betrekking op het grensmaasproject als geheel. Door een juiste positionering van de kleiberging kunnen grondwaterstands dalingen worden tegengegaan. Dit omdat de dekgrondbergingen veelal een kleinere doorlatendheid hebben dan het oorspronkelijke aanwezige materiaal (zand en grind), waardoor ze een barrière voor de grondwaterstroming vormen. Hierdoor zal het grondwater opstuwen, waardoor eventuele verlagingen geheel of gedeeltelijk kunnen worden gecompenseerd.

Slechts bij grote ingrepen, zoals bij Meers, kan er sprake zijn van grondwaterstanddalingen, daarom zullen ook alleen op die plaatsen kleibergingen als hydrologische barrière nodig zijn.

Blz. 24:

Actief Bodembeheer Maas (ABM) begin 2001 is MER-procedure gestart voor vaststellen van nieuw beleid.

ABM is geënt op landelijk beleid Actief Bodembeheer Rivierbed (vastgesteld 1998).

Blz. 32:

Het ontwerp Streekplan Grensmaas is getoetst aan de notitie Actief bodembeheer in het Maasdal.

Wat is de status van deze notitie die dus gebruikt kan worden om een ontwerpbestemmingsplan aan te toetsen?

ANTWOORD:

Voorontwerp.

Actief Bodembeheer Maasdal

Er ontbreekt eenduidigheid in naamgeving. Wij concluderen dat een aantal begrippen door elkaar heen worden gebruikt hetgeen de leesbaarheid niet ten goede komt.

ANTWOORD:

Naamgeving is beleidsregels Actief Bodembeheer Maas.

Blz. 32:

De definitie betreffende de dekgrondbergingen wordt bij het proefproject al verlaten door een deel van de berging buiten de winplaatsen te realiseren.

ANTWOORD:

Per definitie zullen alleen daar kleibergingen ontstaan waar op grootschalige wijze grind en/of zand gewonnen zal worden.

Blz. 32:

"Voor Proefproject Meers geldt dat alleen baggerspecie in de dekgrondberging wordt geborgen (dus geen schone grond)".

De opmerking tussen haakjes kunnen wij niet goed plaatsen. De dekgrond ter plaatse is 2 meter dik. De bovenste 0,7 meter zijn verontreinigd. Waar gaat de resterende dekgrond dan naar toe? Hoe zit het hier met was, mors en stoorlagen. Deze zijn schoon, komen volgens 'voortschrijdend inzicht' meer voor dan gepland waardoor inzet van het reservegebied noodzakelijk is; alleen hier niet?

ANTWOORD:

De hele deklaag is baggerspecie (dus schoon en vervuild). Alles binnen de rivierwetbegrenzing wordt baggerspecie genoemd. Volgens ABM wordt alle materiaal dat zich binnen de rivierwetbegrenzing bevindt (niet-vermarktbaar) baggerspecie genoemd. Dit betekent dat een gedeelte hiervan echt baggerspecie is (dynamische zone) en een gedeelte er uit ziet als gewone grond (statische zone). Dit betekent dat de baggerspecie kan bestaan uit niet-vermarktbaar schone grond (fysieke gezien).

De was, mors en stoorlagen komen in de kleiberging, zie pagina 30 van het MER.

Blz. 35:

"Het toepassen van een schone afdeklaag voor de dekgrondberging is wel mogelijk maar levert geen wezenlijke milieuwinst op".

Herverontreiniging zal plaatsvinden maar naar verwachting langzaam (dit gebied overstroomt minder frequent) en minder erg (verontreiniging Maas neemt langzaam af). Verder zal bij een eventuele overstroming (met bijbehorende erosie) dit gebied vanwege de schone deklaag niet bij dragen aan de herverontreiniging van de stroomafwaarts gelegen schonere te ontgraven gebieden. De natuurontwikkeling kan dan starten in een schone omgeving.

ANTWOORD:

Naar de huidige landelijke inzichten is gekozen voor een schone deklaag, omdat de mogelijkheid zich hier voordoet (Alara).

Verspreidingsberekening proefproject Maas. (Bijlage 9)

Bij de verwijzingen in de tekst naar de tabellen kloppen de nummers niet of wel de nummers van de tabellen zelf kloppen niet. (tabellen in bijlage 9 paragraaf 2.1 en paragraaf 3.8)

Blz. 5:

In twee opeenvolgende alinea's stelt men:

"Met grote zekerheid kan worden gesteld dat door ... de streefwaarden nergens in het grondwater buiten de bergingslocatie zullen worden overschreden".

De alinea daaronder stelt men:

"Gezien de onzekerheden en leemten in kennis met betrekking tot mobiliteit en dien ten gevolge emissie en verspreiding van zware metalen moet een monitoringsprogramma worden opgezet".

Dit lijkt met elkaar in tegenspraak. Gaarne verduidelijking.

ANTWOORD:

In paragraaf 2.2 wordt verwezen naar tabel 2.1. Hier wordt bedoeld tabel 2.2. Tabel 3.1 van paragraaf 3.8 moet omgenummerd worden in 3.3.

Deze opeenvolging van teksten geeft op deze plaats geen duidelijk beeld. Bedoeld is te zeggen dat met de huidige kennis en inzichten ons college tot een voldoende afgewogen oordeel is gekomen omtrent de langdurig najlende effecten van een dergelijke kleiberging. Daarnaast echter is ons college zich ervan bewust dat omtrent deze nieuwe materie er nog onzekerheden en leemten in kennis bestaan zoals ook de Commissie voor de m.e.r. heeft opgemerkt.

Blz. 8:

"Geen relevante grondwateronttrekkingen".

Bedoeld men dat voor de uitkomst van het rekenmodel of heeft men er ook rekening mee gehouden dat die onttrekkingen misschien wel voor dierlijke of menselijke consumptie worden ingezet en dus van wezenlijk belang kunnen zijn voor de beoordeling van humane en veterinaire risico's.

ANTWOORD:

In het gebied zijn geen relevante grondwateronttrekkingen aanwezig. Er zijn derhalve geen onttrekkingen gesimuleerd.

Blz. 8:

De grondwaterkwaliteit nabij Meers wordt voor dit zeer omvangrijke project met verstrekkende gevolgen bepaald middels één enkele bemonstering en analyse. Dit terwijl de provincie minimaal 5 jaar uittrekt om rondom een voormalige stortlocatie enig inzicht te krijgen omtrent de invloed van de locatie op het grondwater. Verder is bij het opstellen van het Plan van Aanpak van DSM en de daarmee samengaande bemonstering van vele tientallen peilbuizen overduidelijk gebleken dat een eenmalige meting van een peilbuis eigenlijk van geen enkele waarde is. Dit stond verder los van het feit of er nu in een verontreinigingspluim werd gemeten of de kwaliteit van het binnenkomend grondwater stroomopwaarts.

ANTWOORD:

Het aantal te bemonsteren putten en de frequentie van de monsternamen worden in belangrijke mate bepaald door het doel van het betreffende onderzoek. Het zonder meer vergelijken van dergelijke onderzoeksopzetten is dan ook niet mogelijk. In dit geval gaat het om een eerste inzicht in de kwaliteit van het ter plaatse aanwezige ondiepe grondwater. Bij de verdere monitoring zal dit beeld, waar nodig, worden gecompleteerd.

Op grond van een RIZA, rapport wordt aangegeven dat aërobe dekgrond die onder anaërobe omstandigheden gebracht wordt en verontreinigd is met zware metalen de uitloging niet geremd wordt door sulfidische vastlegging.

Toch concludeert men- zonder verdere toelichting dat buiten de berging geen gehalte aan zware metalen boven de streefwaarde worden aangetroffen. Gaarne nadere verduidelijking.

ANTWOORD:

Voor dit antwoord verwijzen wij naar een eerder gegeven antwoord onder 'Relatie tot Regelgeving'.

Blz. 16:

De in het model ingevoerde gegevens vragen wel om enige verklaring. Als de dekgrond nog op zijn plaats ligt kan het water zich door de grond verplaatsen met een snelheid van 3 meter per dag.

Brengt men diezelfde grond op de bergingslocatie (na eerst te zijn ontgraven, vervoerd, gestort en verwerkt) dan is de doorlatendheid nog maar 0,1 meter per dag. Het betreft precies dezelfde grond die op locatie na zoveel jaren zijn maximale verdichting moet hebben bereikt. Vanwaar dit verschil?

Dit terwijl de gemeten k-waarde (mis) een factor 2 tot 37 toeneemt als de grond geroerd wordt. (geroerd $1,5 \cdot 10^{-9}$ of $2,6 \cdot 10^{-9}$ ongeroerd $7,0 \cdot 10^{-10}$ of $6,9 \cdot 10^{-10}$). Tabel 3.1.

ANTWOORD:

In bijlage 9 van het grondstromenplan (bijlage 3 van het MER) is in tabel 3.1 op pagina 16 een hogere k-waarde voor de ongeroerde dekgrond (3m/dag) opgenomen dan voor de geroerde dekgrond in de dekgrondbergiging (0,1m/dag). Dit klopt niet: de waarde voor de ongeroerde grond die in de tabel opgenomen had moeten zijn, had gelijk moeten zijn aan de waarde voor geroerde dekgrond, dus 0,1m/dag, omdat de waarden voor ongeroerde dekgrond en die voor de geroerde dekgrond in de dekgrondbergiging na consolidatie van de dekgrondbergiging gelijk zijn. De k-waarde van 3m/dag betreft een oude waarde die in het verleden wel is gehanteerd voor de meer zandige dekgrond. In het stoftransportmodel is de hogere k-waarde van 3m/dag voor de ongeroerde dekgrond niet gebruikt, omdat alleen berekeningen uitgevoerd zijn voor de dekgrondbergiging. De k-waarde van 0,1m/dag die voor die berekeningen is gebruikt is een 'worst case': De k-waarde van 0,1m/dag is minstens een factor 100 hoger dan de gemeten waarden.

Blz. 16:

De stroomsnelheid van het watervoerend pakket wordt geschat op 100 meter per dag terwijl uit berekeningen van DSM gedurende vele metingen en gedurende lange periode is komen vast te staan dat het 50 meter per dag is.

Hoe valt de stelling te rijmen dat de opstuwung van het grondwater gering en zeer lokaal is met de uitleg in de MER dat door de dekgrondbergiging in het achterliggende gebied door opstuwung van het grondwater verdroging wordt voorkomen.

ANTWOORD:

De stroomsnelheid van het grondwater verschilt van plaats tot plaats. Gezien de afwijkende opbouw ten opzichte van het gebied ter plaatse van DSM is een stroomsnelheid van 100 meter per dag een redelijke aanname.

Elders is steeds aangegeven dat in het algemeen bij een gerichte aanleg van de kleibergingen opstuwung van het grondwater kan worden verkregen. Een dergelijke opstuwung kan verdroging voorkomen. Bij het proefproject Meers speelt dit aspect maar in beperkte mate.